

Бурят-Монголын ҮНЭН

№ 18 (5429) ЯНВАРИН 25 ВОСКРЕСЕНЬЕ 1948 он

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советдэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

Сөн 20 мүгөн

Манай орон болбол дайнай һүүлээрхи табанжэлэй гурбадахи жэл соо арадай ажыхын бүхь халбаринуудта урагшаа дабшалгын шэнэ һүрэлтэ хэхэ ёһотой байна.

М. А. Суслозай элидхэлһөө.

Ажалай темпэнүүдые үдэрһөө үдэртэ хурдадхаха

Биднэр 1948 оной Үүдэ шэжэ ороһоор эхлэ гаран хожоо байнаби. Эдэ үдэрүүд болбол урда урдынихаа улам аршатай ажаллар ылагна. Манай республикын эхлэ олоо түүвү предпритивууд үнгөрөөш жэлэйгөө бүхь һайн үүдэ дүршэлүүдэ, бүтэ ажалууды бэхжүүлэн бүр үндэр бүтээсэтэйгээр хүдэлмэрижэ байна. Тэрэнэй ашаар республикын моголод агуйеа жожь нүхэр Сталинга үгсөн үгсөө хүржэ, абайан уялангуудаа аруунаар дүүргэ. Паровоз-бүтээлтэй завод, металл-консервэ комбинат шэнэ жэлэй программэ дүүргэхээр һайн базалдхалтай байна. Ажалай темпэнүүдые абажа байна. Ийнэ темпэнүүдэ алдангүй, улам хурдахла, улам үргэдхэ харотгүй. Тийгэбэл өөртнөө 25 жэлэй түүхэтэ өйе төмдэрлэжэ гэжэ байһан социалистическэ Бурят-Монгол халаа партиин ЦК-гэй секретарь нүхэр М. А. Суслозай арһан өһоор, дайнай һүүлээрхи табанжэлэй гурбадахи жэл соо арадай ажыхын бүхь халбаринуудта урагшаа дабшалгын шэнэ һүрэлтэ хэхэ шадала байна.

архын ба өхид һайн ауйлнууды арад зогсоо үргэжөө үгэхэ жэл болохо ёһотой. Тэрэнһөө гадна түгшнэ болдог предпритивууд һулаар хүдэлмэрижэ.

Гэбшөө, бүхьдөө манай республикын ажайлбарин, олонхи ба томо томо предпритивууд һайнһаар ажаллажа, түсбөө 103,5 процентээр дүүргэһэн байна юм. Валова продукция бүтээн гаргалгын түсбөө өнэ дүүргэлтэ 1946 оной жэшээ болоо һаа, 30,5 процентын ургалтаттай байна юм. Энэ халаа бурят-монгол арадай ажыхы ба соёл культурын саашалд хүгжөөхэ тухай большевистскэ партиин Центральна Комитетэй ба советскэ правительствын сар үргэлжэ оролдожо байдагтай элте гэршлэ болоно. Үнгэрлэжэ жэлэ илалгаа ехэ хүдэлмэри халаа паровоз бүтээхэ, шэл шуудлаха, нүүрһа малтажа абаха, шэнэ шэнэ предпритивууды, гэр байранууды, электростанцинууды бариха талаар хэдхэн байхы юм.

1947 ондо манай республикын ажайлбарин ийнэ ехэ ашагтайгаар хүдэлмэрилэн ябадал халаа түбхын түүрүнэ хүдэлмэришлэ ба албахаалгадай агууһөө аригтай ажалла үндэр мэдэрлэлтэйгээр, Үнэ сэхээр ханданаһай бата баримтын болоо.

Үнгэрлэжэ жэлэ, советскэ обществын хүгжэхэ гүн ехэ ба бариглаһагүй булаг мүн байһан социалистическэ мүрсөөн үгсөөдөө хуудлаагүй үргэжөө дэлгэрэ. Тэрэнэ манай оройн, тэрэнэй тооло социалистическэ Бурят-Монголой бүхь шахуу хүдэлмэришлэ оролдожо, ажалай бүтээмэ дээшлүүлэһэн, хушарһан коммунисты абажа, шэнэ шэнэ рекорднууды тогтоһон, табанжэлэй түүхэтэй түлээ төмсөөдэй бодото гөрлөм хураулан байхы юм.

Мүнөө сагта мүрсөөн халха Үнэ-Бурятын бүтээдэрэй шажалтай болоһон ба республика бүхэни, область ба хизаар бүхэни, гөрлө ба район бүхэни ажыхын байгуулангын хүсэн түгшнэ болонхой. Мүрсөөн болбол арадай үүсхэл элбэлин шэнэ шэнэ формонууды үүсхэжэ, арад түмэнэй гүн дундаһаа олоо, олоо мингал бэлиттэни өөдхө ургуулан, Советүүдэй оройн үйлдэришлэ хүсэнүүдэй саашалци дэбжэлтын зах хизааргүй резервүүдэ үгжэ байдаг.

Мүнөө, 1948 ондо социалистическэ мүрсөөн гэшш бүр үргэл хэмжээтэйгээр дэлгэрэ байна. Энэ халаа табанжэлэй түсбөө болзоһоо урд, дурбан жэлэ дүүргэдхэ байһанай найдамтай нүхэсөлмө мүн.

Шэнэ жэлэй ажаллаһа өблөд түндэр бүтээсэ туйлаһын, үлэрэй, харын, квартал түсбөө, тингээд бүхь 1948 оной түсбөө болзоһоо урд дүүргэлгын түлээ предпритивууд бүтэн, нөх бүтэн, хүдэлмэришлэ бүтэн абын шадларгаа шаргайн төмсөө ёһотой. Энэ өгсэд шуудла зорилгы архимээр шиндхэ харотэ партина, советскэ, профсоюзна ба комсомольскэ организацинуудай хамаг бүхь хүсөлмн, хамаг бүхь шадбаршн өсүүлгэдхэ ёһотой.

Москвада польско правительственна делегациин байһан тушаа

Москвада байгаа Польско Республикын Министруудай Советэй Түрүүлгэһе г. Ю. Дранкевич, Министруудай Советэй Түрүүлгэһи Орлошго г. В. Гомуля, ажайлбарин ба Худалдаа-Наймаанай Министр г. Г. Минц, Ажайлбарин ба Худалдаа-Наймаанай Министрын орлошго г. А. Профелд ба бусад тушаалта янурууд энэ оной январин 21-дэ В. И. Ленинэй мавзолейгэ орожо хараһан ба гөжө өнөө табнаг байна.

Советскэ мастериудай Агууһа Октябрьскэ Социалистическэ Революциин 30-дах жэлэ зоруулан зохионуудай Выставка хараа. Гадна, тэднэр «Красный Октябрь» гэжэ Московско комитерскэ фабрикада, Сталинэй нэрэмжэтэ автомобильна заводто ороло үзэһэн ба өнэ заводой культурын Ордоной хүдэлмэртэй танилсаһан байна. Айлаһад, тэршэлэн Московско театрнууды хараа.

(ТАСС).

Советско-Бельгийско-Люксембургска худалдаа-наймаанай харилсаанууд тушаа

СССР-эй гаднын худалдаа-наймаанай министрство ба Москвада оройн бельгийско-люксембургска худалдаа-наймаанай делегациин хоорондо болоһон хөрлөдөөмтү дээрлэжэ СССР ба Бельгийско-Люксембургска экономическэ союзу хоорондо худалдаа-наймаанай хэлсөө ба гүрэн гүдэй хэлсөө баталха гэжэ таарһан байна. Энэ оной январин 21-дэ эдэ хэлсөөнүүд хоер талын түгөөлгөшлөөр урьдшалан зүбшлэһэн тухай баталжа хэлсөө байгаа. Хэлсөөнүүдэ гэр табилга һайн сагта хүлэгдэнэ.

Хөрлөдөөмтүүдэй үедэ зүбшлэгдэн, хоорондоо алдандха эд бараануудай список хоер талынүүдэй хоорондо эд бараанай эрьсын илгээд ургаша ябадалы хараһан. Январин 21-дэ бельгийско-люксембургска худалдаа-наймаанай делегаци Москва хараа гөрдөө. (ТАСС).

РСФСР-эй СТАТИСТИЧЕСКЭ УПРАВЛЕНИИН МЭДЭЭСЭЛ 1947 ондо РСФСР-эй арадай ажыхы һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбтэ дүүргэлтын дүнгүүд тухай

1947 ондо РСФСР-эй арадай ажыхы һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ болбол Советскэ Союзай бүхь арадай ажыхынхидал аян, дайнай һүүлэй табанжэлэй түсбөөй хоердохи жэлэй даабтарине дүүргэлгэ ба үзүүлэн дүүргэхэ төмдот доро абуулагдһан байна.

РСФСР-эй республиканска ба нутагай ажайлбарин, хүдөө ажыхын, автомобильна транспортын ба коммунальн ажыхын предпритивуудай хүдэлмэри, капитална хүдэлмэри ба рознично эд бараанай эрьсын хэмжээт, кадрнууды бодхөлгэ ба культурина байгуулалта 1947 ондо нима тоо баримтануудаар төдөрлөгдөнө:

РСФСР-эй республиканска ба нутагай ажайлбарин тус тус министрствонуудта валова продукция талаар 1947 оной үйлдэришлэ түсбө ниймэр дүүргэдхэ табта:

Table with 2 columns: Ministry/Department and 1947 production percentage. Includes entries for various ministries like Agriculture, Industry, etc.

РСФСР-эй республиканска ба нутагай гүрэнэй ажайлбарин валова продукция гаргалгын 1947 оной түсбө үзүүлэн дүүргэдхэ.

РСФСР-эй республиканска ба нутагай гүрэнэй ажайлбарин валова продукция гаргалгын талаар табанжэлэй түрүүһин хоер жэлэй түсбө 1946 ба 1947 онуудта дүүргэдхэн ба үзүүлэн дүүргэдхэн байна.

РСФСР-эй олоборилгын кооперациин ба инвализуудай кооперациин 1947 оной түсбө валовз продукция гаргалгын талаар үзүүлэн дүүргэдхэ. РСФСР-эй олоборилгын коопераци ба инвализуудай кооперациин валова продукция гаргахы табанжэлэй түрүүһин хоер жэлэй түсбөө 1946 ба 1947 онуудта дүүргэдхэн ба үзүүлэн дүүргэдхэн байна.

РСФСР-эй республиканска ба нутагай гүрэнэй ажайлбарин 1947 ондо гаргһан валова продукция 1946 оной жэшээгэ 20 процентээр дээшлэһэн ба кооперативна ажайлбарин валова продукция — 25 процентээр дээшлэһэн байна.

РСФСР-эй республиканска ба нутагай ажайлбарин, олоборилгын коопераци ба инвализуудай кооперациин 1947 ондо үйлдэришлэн тус тус ажайлбарин продукция 1946 оной жэшээгэ, ниймэр түбнэбэ гэбэл:

Table with 2 columns: 1947 production percentage and 1946 production percentage. Lists various departments and their respective production levels.

Table with 2 columns: 1947 production percentage and 1946 production percentage. Lists various departments like Patefon, Musical instruments, etc.

1947 оной туршада ажайлбарин бүтөөн гаргалгын темпын ургалта квартална квартал бүри дээшлэһэн байна. Республиканска ба нутагай гүрэнэй ажайлбарин продукция ургалгы 1946 оной зохио кварталнуудтайн жэшээгэ нима байна гэбэл: нэгдэхн кварталда 12 процент, хоердохи кварталда 14 процент, гурбадахи кварталда 25 процент ба дүрбөдхн кварталда 25 процент болоо.

Кооперативна ажайлбарин продукция ургалгы 1946 оной зохио кварталнуудтайн жэшээгэ нима байна гэбэл: нэгдэхн кварталда 20 процент, хоердохи кварталда 22 процент, гурбадахи кварталда 30 процент ба дүрбөдхн кварталда 27 процент болоо.

1947 оной IV кварталда республиканска нутагай гүрэнэй ажайлбарин ба олоборилгын коопераци болбол 1940 оной үйлдэришлэ дунса жэшээгээр абайан квартална хэмжээндэн хүрһэн байна.

РСФСР-эй колхозууд ба министрствонүүдэй совхозуудта намарай тарилгын түсбө 1947 ондо үзүүлэн дүүргэдхэ. 1946 онойхидо орлодо хоер миллион зууш мянган гектар үзүү ехэ намарай тарилга колхозуудта хэлдэ. Намарай тарилгын түсбө РСФСР-эй совхозуудай Министрствын совхозуудта 6 процентээр, РСФСР-эй мяханай ба һүнэй ажайлбарин совхозуудта 13 процентээр, РСФСР-эй өдөө хоолой ажайлбарин министрствын совхозуудта 10 процентээр үзүүлэн дүүргэдхэ. Колхозуудта 1946 онойхидо орлодо табан миллион зууш мянган гектарууд ехэ намарай пар энэ жэлэ халаһагдаа. РСФСР-эй совхозуудай министрствын совхозуудта 1946 онойхидо орлодо 56 процентээр, РСФСР-эй мяханай ба һүнэй ажайлбарин министрствын совхозуудта 34 процентээр, РСФСР-эй өдөө хоолой ажайлбарин Министрствын совхозуудта 26 процентээр ехэ намарай пар халаһагдаһан байхы юм.

1947 ондо машинно-тракторна станцинуудаар 1946 онойхидо орлодо 27 процентээр ехэ хүдэлмэри хэдэ. Хабарай халаһагдһан, хабарай тарилгын, пар халаһагдһан ба намарай тарилгын талаар тракторна хүдэлмэришлэ түсбө үзүүлэн дүүргэдхэ. 15 хүсэтэ пэгэ тракторууд элдүрлэгэ 1946 онойхидо орлодо машинно-тракторна станцинуудта 20 процентээр, РСФСР-эй совхозуудай министрствын совхозуудта 15 процентээр дээшлэһэн байна.

1947 ондо сар тарилгын түсбө 120 процент ба виноград тарилгын түсбө 104 процентээр дүүргэдхэ.

РСФСР-эй республиканска ба нутагай ажалнуудта 1947 ондо гэдхэн капитална хүдэлмэришлэ хэмжээ 1946 оной сасуулгада 117 процент болоно, тэра төрд:

Table with 2 columns: 1947 investment percentage and 1946 investment percentage. Lists various departments and their investment levels.

1946 ба 1947 онуудта нутагай ажайлбарин талаар шулуу нүүрһөнэй 38 шахт, 49 торф-ажайлбаринууд, 78 харинисын заводууд, 54 черошны ваводууд ба цехүүд, 19 хилээмэй зэвдүүд, 37 авто-

завбарилгын заводууд ба мастерскойнууд баригдһан ба һэргээн бодхоогдһон байна.

Гүрэнэй ба кооперативна худалда наймаанай рознично эд бараанай эрьсын түсбө 1947 ондо дүүргэ дөһөн байна.

Эдөө хоолой зүйл ба ажайлбарин эд бараанууд картчканыуды болжоула ябадалтай даһарамтуула 1947 оной турша соо гүрэнэй ба кооперативна худалда наймаан үргэдхэ үргэлжлэһэн байна. 1947 о соо РСФСР-та 30 мянга шахуу магазинууд, палаткэ нууд ба ларегууд шэнээр нээдхэ. Гөрлүүд ба хүдэлмэришлээй посологуудта кооперативна худалда наймаанай хэмжээн 1947 ондо 13 миллиард гара түхэриг болоһон байхы юм.

1946 оной жэшээгэ 1947 ондо нутагай шанартай автомашины ба тэрэгн харгы 87 процентээр үзүү ехэ баригдһан, нутагай шанартай харгы зам капитална заһабарилга хэлтэ 28 процентээр, республиканска шанартай харгы замда — 48 процент элэ хэдхэн байна.

Нутагай шанартай харгы замда барилга ба капитална заһабарин түсбө 1947 ондо 110 процент республиканска шанартай харгы замда капитална заһабарилгын түсбө — 107 процент дүүргэдхэ. РСФСР-эй автомобильна транспортын министрствын авто-транспорттар ашаа ба пассажирнуудын эвэлгэ 1947 ондо 1946 онойхидо орлодо: ашаа төлгээр — 16 процент, пассажирнуудын шэрлэгээр — 138 процент дээшлэһэн байна. 1947 ондо ашаа шэрлэгын түсбө 100,4 процент, пассажирнууды шэрлэгын түсбө 108 процент дүүргэдхэ.

1947 ондо бага гол мүнүнүүдээр ашаа шэрлэгэ 1944 оной жэшээгэ 2,2 дахин, пассажирнууды шэрлэгын талаар 3 дахин урһан байна.

1947 ондо водопроводууд 9 гөрлүүдтэ һэргээн бодхоогдһон ба шэнээр түрээрлэһэн, 36 гөрлүүдтэ водопроводуудай хүсэн урһаһэн эхлэгдэһэн, коммунальн 20 электростанцинууд һэргээн бодхоогдһон ба шэнээр баригдһан, 24 электростанцинуудай хүсөө үргэдхэһэн эхлэгдэһэн байна.

1947 ондо коммунальн электростанцинуудай электрэнерги гаргалгы 1946 онойхидо орлодо 14 процентээр дээшлэһэн байна. Сүүдхэ соо коммунальн водопроводуудууд уба үгэлгэ 8 процент, трамвайгаз пассажирнууды шэрлэгэ — 14 процент, троллейбусууд — 28 процент дээшлэһэн байна.

РСФСР-эй республиканска ба нутагай ажыхы хүдэлмэришлэ ба албахаалгадай тоо 1947 он соо 300 мянга шахуугаар дээшлэжэ.

Ажайлбарин олоһон халбаринууд 1947 оной гүрэнэй түсбөөр тогтоһондоо даабтаринууды ажалай бүтээсэ дээшлүүлгын талаар дүүргэ; өнэ агуура 1947 ондо республиканска ба нутагай ажайлбарин хүдэлмэришлээй ажалай бүтээсэ 1946 онойхидо орлодо 14 процентээр урга.

1947 ондо РСФСР-эй республиканска ба нутагай ажыхын хүдэлмэришлэ ба албахаалгадай санин хтэһэнэй фонд 1949 онойхидо орлодо 30 процентээр дээшлэһэн байна.

Индивидуально-бригатай һуралсаһай ба курсата һуралгын замаар 1947 ондо үйлдэришлэ дээрэ 395 мянган хүн шэнэ мөргөлжлэй кадрнууд бэлэгдэһэн ба 490 мянган хүн үйлдэришлэ дээрэ мөргөлжлэ дээшлүүлэһэн байна.

1947—1948 оной һуралсаһай жэлэ РСФСР-эй Гэгээрэлэй министрствын эхлн, долоонжлэй, хунда һургуулинуудта һуралсаһай тоо 1946 оной жэшээгэ 389 мянган хүнөөр олоһонор, РСФСР-эй министрствонүүд ба зургаануудай харьяата хэдэ һургуулинэ заведенинууды—11,5 мянган хүнөөр олоһоор.

1947 ондо өмнөлгын эмхи зургаануудай, санаторионуудай ба амаралтын гөрнүүдэй тоо олоһонор байна.

Эзэмдэгдэ оройн РСФСР-эй районнуудта нутагай ажайлбарин ба олоборилгын кооперациин продукция халаа 1946 оной жэшээгэ 1947 ондо 23 процентээр дээшлэһэн байна. Эзэмдэгдэһэн сүлээгдэһэн районнуудта, мүн төрөлхөн дайнай үдэ фронт шар байһан районнуудта 1947 он соо колхозни-гуудта 133 мянган байрын гөрнүүд баригдһан ба һэргээн бодхоогдһон байхы юм; гөрнүүд шэнээр баригджа, 495 мянган хүн гэдэ гөрнүүдэ оруулагдһа. Эдэ районнуудай колхозуудта ажыхын 60 мянга гөрнүүд ба культурно-ажоб йталай шанартай 6.000 гара гөрнүүд баригдһан байна.

РСФСР-эй Статистическэ Управлени.

Капитална заһабаригүйгөөр 1.389.652 километр

Улан-Удын депогой алдарт машинист-нууд Семен Дмитриевич Асеев, Дмитрий Николаевич Ягодин гэгшэд шэнэ сталинскэ табанжэлэй түрүүһин жэлдэ паровозай машинистнуудтай бүхэсоюзна социалистическэ мүрсөөндэ оролдожо, өөһөдөнгөө паровозай ябасы капитална заһабарин хоорондо 1 миллион километр хүргэхэдэй гэдэн харюусалгата уяланууды абаһан байгаа. Эдэ түрүү машинистнууд социалистическэ улагһа мүнөө

гэгшэдэй жолоодохог паровозы Уэзхын түлээ тухай комисси эмхдэхөл байгаа. Энэ комисси халаа тэднэрэй абажа ябаһан паровоз капитална заһабаригүйг-ер саашадаа хүдэлмэришлэ болохо гэдэн шиндхэбэри гаргһан юм. Семен Дмитриевич Асеев ба Дмитрий Николаевич Ягодин гэгшэд өнөөдэй һүүлээр, өөһөдөнгөө паровозы 1 миллион 500 мянган километр хүртэр капитална

халдн гэдэн шэнэ уялта абаа. Алдарт машинистнууд паровознугоо ашаа шэрлэгын капитална заһабаригүйгөөр 1 миллион 389 мянга 652 километртэ хүргэж, шэнэ жэлые угтаһан байна. Мүнөө, нүхэр Асеев ба Ягодин жолоодохог паровоз ашаа шэрлэгтэ ияршы һаадуугаар, бусад паровозуудта орлодо түргэцөөр ба графикай өһоор абуула заһабаригүйгөөр ашаа шэрлэгтэ абуу-

Н. Никитин.

Советскэ Украинын гушан жэл

Советскэ Союз дотор багтаагдаг, тэрээтэй ташаршагуй нэгэн хуушье боломо Украинскэ Советскэ Социалистическэ Республикы 30 жэлэй өдөр агууеэ ба дундай хайрны украинска арад ба тэрээтэй ламтады советскэ орон тэмдэглэжэ байна.

30 жэлэй урда тээ, Агууеэ Оксфордскэ социалистическэ революциин жиганай лаар украинска арад болбол Ленинт Сталинт партиин хүтэлбэри дор, агууеэ өд аралд тулалдажаар өөнтээ гүрэн рые олоож, социализм ба коммунизмын урлагтааа хөгжөөг сүлөөлэгдэн байла м.

Пемешкэ эзэмдэгшдэ ба контрреволюционо центральна раидкэ эсэргүүцэл ба эгэ ороноо хамгаалах дайны гал дунда хы Украинине эзэлбэн байла. Энэ тэмцээлд Кимент Ефремович Воронилон гүрүтэй луганска революционо дэмаришэд элсэн болоһон байла юм. үдөө тосхонудта бүхарадай партизанска (дэлээн дэлгэржэ байла. Энэ хүдэлэение украинска арадай аларта героинууд Юр, Боженко ударилаһан болобошье, украинска арадуудай эрлөө немедкэ, францускэ, англискэ, сагайн политуудай ба эсэд эзэмдэгшдэ эсэргүү, мүн Деникин, рингелдэ ба Петлюриний гүрэг бандхуудта эргүү абуулагдана энэ тэмцээлд илалые шийтхэлэн гол хүсэн хаала ород арадай ахадгүтэй тулалдажа ба коммунисткэ партиин хүтэлбэри мүн байһаниин адожа.

Ленин ба Сталинт уриагаар советскэ оосон. Москва, Петроград ба бусад горуудай хүдэлмэришд украинска арады убалхана ербэн байла юм.

Германска эзэмдэгшдэ ба тэдэний тулалдаж украинска националистическэ болон Улаан Арми ба эсэргүүсэн болоһон украинска арадай нэлэха шагга социализмууд дор бохирогон украинска галд эрлөөг, шарбуулан хаягдана байла юм.

Украинска арад болбол Украинине сүлөөтхэ хэрэгтэй болбол Сталинт дааж аралд ахадтар ехэ үүргэе хэтэ мүнхэлөөг аялажа абага юм. Сталинска түсбэй бэлэн, мүнхэ Сталинтэй хүтэлбэри дор Улаан Арми болбол Украинин газар хэлээнг өөрчлөөгшдэ ба коммунисткэ партиин эрлүүтхэе хамжаа хаяһан байла. Нутгалтын хүтэлбэри дор Пилсудскийн эрлүүд бута сохиргоо, Нухэр Сталинт охонхот түсбэй өһөөр М. В. Фрунзеин түсбэйлэлтхэн Улаан Арми Вячеславиний гүрэг эсэргүүтхэе усахалһан байла.

Советскэ Украинин ахкэ байгуулалтад хэлдэг мүнхэ Ленин ба тэрээтэй хэрэгтэй дарилагта М. В. Сталин оролоо.

Ленин ба Сталинска национализм ба социализм халдлага, галаалын, империализмн болонхотхон бөөэ абалан гэрлэхгэсхал эвбэ ламые украинска арада эвбэ гэрлэн ба, эхэ замаар тэдэниие хүтэлэн эрлөөг байна.

Ленин ба Сталинтэй хүтэлбэри дор, Украинин ба оройн хүтэлмэришд ба талаархэй эрлөөгшдэй хамт байсаал, ахадгүтэй хэллэеэ хэлбөөн баталжэ бэхжээ 1929 ондо СССР-эй төгөрхоние советскэ Социалистическэ Бүхэ Союзтэй Бүхэ Союзтэй I съезд болбол СССР дотор эхлэеэ ахадгүтэй гэлүүн бэлэн Украинин оройн баталһан ба советскэ дөлжэвэн алачтхэй хамт байса ба советскэ эсэлэн бүхэжүүдэн байла юм.

Унгорһан 30 жэл соо туйлаһан агууеэ дайшалагачуудайгаа хүнгүйеэ гаргажа байлаха, Украинска арад болбол Унгорһан замаа тон ехэ хамгаатайгаар ба хуулта омгорхотгоор хаража байла.

Революциин урда тээ Украина амар орон байлаа? Тэрэ сагта Украинин байгалиин тон ехэ баалинуудые гадагшын гүрэнэй хомхой капиталистүүд өөрингөө гарта абаһад байла. Хаанта засагаар, оройн ба украинска буржуазинуудар дарлагжа байгаа Украина болбол гадагшын капитал хатад колон болонхой байла. Украини юмэно печенүгүтэй, воле-химическэ предрасположенудай, Криворожскэ руднуудай, Донбассын мүнхөнэй шахтануудай эхэнхэ хубиһ Франциин, Бельгиин, Германиин, Английн капиталистүүдэй гарта байһан юм. Тэрээтэй эрхм шаартай газаруудые хаанай түшмэлүүд, оройн, украинска, польскэ помещиүүд ба кулагууд эзэмдэжэ байһан ба тэрэ үедэ бүхы таряалахэй гурбанайн нэгэ хуби оройшошье өөрингөө тарялагүй байла бөлэй. Хаанта засаг украинска арадай национальн культуриие боомтоһон хаража байла.

Агууеэ Оксфордскэ социалистическэ революциин ашаар тон богонхон түүхэтэ болзоо со ахадтар ехэ шонзалтын ба бүтөөг зохиогшын хэрэгүүд бэлүүдэгэжэ, Украина түрүү социалистическэ республика, бууд ба нүүрнэй, электривчество ба машинануудай, томо ехэ колхозно газар таряалахэй ба үндэр дээгэ советскэ культуриин республика боложо шалаһан байла.

Сталинска табанжэлүүдэй үе соо советскэ Украинин шарайе үндэрлөөрн хуулигаһан хэлэн зуугаад томо залуудуу фабрикантууд ба шахтанууд байгуулаһан юм. 1940 ондо Украинин металлурги болбол 8 миллион тоноһоо дээшэ шэрэм, 9 миллион тоно шахуу бууд гаргажа байла юм.

1940 ондо Украинин томо ажауулабарин валова продукция хаала 1913 оной хэмжээндэ орлохо 10 дахинһаа үзүү байла. Бүхы советскэ арадуудай омгорхо болоо пилүүтхэни гигауудуу—Ленинтэ реомжэтэ Днепровскэ гидроэлектростанци Харьковскэ тракторта, Криворожскэ металлургическэ агадууд, Сталинтэ реомжэтэ

үндэ машин-бүтээгшын Шама-Краматорскэ завод, Запорожскын комбайнскэ завод, «Запорожсталь», «Азовсталь» ба бусад олон заводууд байгуулаһан байла.

Сталинска табанжэлүүдэй үе соо түс республика дотор үргэнөөр хүгжэһан түрүү хэ машин-бүтээгшын продукция революциин урдах хэмжээдэ орлохо 50 дахинһаа үзүү дээшэ ургаһан байла. Мүн хүгжэһэн, эдөө хорлой, нутагай ажауулабарин хэмжээгүй эхээр ургаһан юм.

Советскэ Украинин энергетическэ базые хүгжээгэ талаар томо ехэ амжалтанууд баһал туйлагдаа юм. 1940 ондо электрэнергине үйлдэбэрлэл гаргага 1913 онойхойн орлохо 23 дахин өдөө ургаһан юм. Имангад гансахан Ленинтэ реомжэтэ Днепровскэ гидроэлектростанци болбол хаанта Россиян бүхы электростанцинуудһаа үзүү ехэ электрэнергине үгээжэ байһаниие тэмдэглэжэ хүрэнэ.

Украинска ажауулабарин хүгжэлтэ хаала Донбасс дээрэ анхан гараһан Стахановскэ хүдэлмэнтэй ташаршагуй холбоотой. Сталинтэй анхэрэл оролдогоор зоригжуулаһан социалистическэ ажалдай хэ тэн мянгад түрүү хүнүүд Украинин индустриальна хүсэ шалаые бэлдөөжэ байла.

Большевиүүдэй парти ба советскэ засаг болбол советскэ Украинин таряашалые тэнэ, гэрлэтэ замда оруулаа. Украинска таряашал колхозной замда, социализм замда бата бөхөөр ороо. Эсөөг ороноо хамгаалһан дайны урда тээ Украинада 25 мянган колхозууд ба 875 совхозууд байһан юм. Дайны урда тээ Украинин колхозно ба совхозно политууд дээрэ 90 мянган тракторнууд ба 31 мянган комбайнууд хүтэлбэри байһан юм.

Механизацие ба колхозуудай түрүү агротехническэ хэлэгдэлтэй алар Украинин колхозууд 1940 ондо 15 миллион гектартаа тарихан ба дунда хэмжээтэй гектартаа 14.5 центнер оройнотой кулчуулаачые хуряан абаһан байла. Харин 1913 ондо усман таряашад гектар бүхэнэй 9 центнер хуряан юм. Сахарна свеклы куряалта хаала 1913 онойхойн орлохо 6 миллион шахуу тоноһоо эзэмлэһан байла.

Колхозно байгуулалта болбол газартаа анхэн дээрэ сталанска хүдэлмэнтэй үүхэгшдэ—Мария Демченко, Паша Ангелина, Мария Гуртени ба бусдые таряашалдай гурданга уртаншэ эрлүүжэ, бүхы Советскэ Союз дотор алтаршууһан байла.

Украинска арадай байн байһан байдал дээрлэлтэ хаала формоорөо национальн, ухараа социалистическэ культуриин өсхөн хүгжэлтэтэй хамта ургаһан байла юм. Советскэ засагэй жэлүүд соо Украинада 30 мянган хургуулинууд барилгаһан ба нэгдэлтэн, тэрээжэ 240 мянгаһаа дээшэ багшанар хүгжээ байһан ба 6.5 миллион хүгжэ хуржа байһан юм. Үзэг бэлдэ махачгүтэй абаһад дүүрэнөөр усахалгаа. Тус республика дотор 136 театрууд, 6 мянга шахуу киноустановкатууд, 30 мянган клубууд, библиотечкатууд, уялалтын гэрүүд, 150 музейүүд тоолоһон байла.

Ленинскэ-Сталинска национальн политика болбол советскэ Украинин үйлдэбэрлэһан хүсэнуудые курдан түргэнөөр ургуулжа ба хүгжөөжэ, мүн үндэр мэргэжлэтэй национальн кадрнуудые байгуулһан эрхэ боломжнуудые олгоһон байла юм. Советскэ Украинин 166 дээгэ хургуулинууд 100 мянгаһаа дээшэ үндэр мэргэжлэтэй ажауулабарин, хүдэе ажалын ба культуриин талаар хурган гаргаһан байла.

Украинска арад болбол өөрингөө доторхоо наукин ба техникин, искусствын ба литературин талаар олон томо бэлн эхэтэй хүнүүдые бэлдүүлһан байла.

Энэ бүхы амжалтануудые Украинска арад ленинскэ-сталинскэ Центральна Комитетые тойрон, агууеэ Сталиниие тойрон ягта жагсаһан ВКП(б)-гэй түрүү орталуудай нэгэн болох Украинин Коммунистическэ большевиүүдэй партиин хүтэлбэри дор туйлаһан байла.

1930—1940 онуудта Баруун Украин, Хойто Буковинин газарнууд ба Паманска область өөрингөө түрэл Энэ Украинатай нэгдэлэн байла. Зөбүүрү мунхэй боомлоһон—польскэ панууд ба румынскэ баруунгай аралдта доршоо эрлүүтхэһэн тэлэ манай ахэ дүүнэр болбол Советскэ Союзтэй арадуудай бүлэ оройнотой байла.

Украинска арадай амгалан тайбан эрлөөн бүтээгшын ажал хүдэлмэнтэ ба шонэ шонэ экономическэ ба культуриин өрөөл үндэрүүд тэмцэ илалта түгээрөө ажажа байһан тэжэрлэлтэ дөжлөлтэ хаала немедкэ фашистскэ эзэмдэгшдэй хардлагата мунхэй болбоһоор талаллаһан байла.

Большевиүүдэй партиин хүтэлбэри дор нухэр Сталинтэй украинска дор советскэ арад Украина ба бусад советскэ ороонуудые сүлөөжэ, немедкэ-фашистскэ империалистическэ арьзлануудые бута соһон, европейскэ ба дэлхэйн цивилизацие абарһан ба Эсөөг ороноо хамгаалһан агууеэ дайниие бүхэлхэй түүхэтэ илалтаа дүүргэһэн байнэ.

Украинска арад болбол бүхы Советскэ Союзтэй арадуудтай хамта илүүтхэ хэрэгтэй ахадтар ехэ тулалдажа зүүлһэн юм. 300 мянга шахуу фронтовичүүд украинска партизанууд Советскэ Союзтэй оюунууд ба металнуудар шагналлаһан, 2 мянга шахуу хүнүүд Советскэ Союзтэй Геройин үндэр чэрээгээ хүртэһэн байла. Украина дээрэ немедкэ тэмцэ олон тоо партизанска отряднууд шон эрлөөгшдэ байла.

Эсөөг ороноо хамгаалһан агууеэ дайны илалта түгээрөө дүүргэһэн бүлэе СССР ба демократическэ Чехословакда

республикин хоорондо батаһан договорой өһөөр, Закарпатска Украина хаала Украинска ССР соо багтаһан оройнотой байла. Мүнөө үедэ Дунай ба Тисса дээрэ, Днестр ба Збруч дээрэ, Хара далайн шарай таланууд ба Карпатын уултанууд дээрэ—бүхы украинска газар дээрэ—Советүүдэй илалта түгээ Улаан туг намизаа байла юм.

Украинска арад болбол амгалан тайбан эрлөөн бүтээгшын ажал хүдэлмэнтэ бусажэ өрөөд, дийн байдагаар ушаруулаһан шарханууд хурдан түргэнөөр эдгээжэ байла. Агууеэ Советскэ Союзтэй бүхы арадууд украинска арадуудта тулалдажа хүгжээ байдаг юм.

Табанжэлтэ түсбэй хаала Украинин арадай ажалые нэгдэн бэлдөөжэ ба сэлэнхэ хүгжөөжэ хараһан. Бүтөөг зохиогшын ажалдай эрлөөгш советскэ Украинин олон миллион ажалшалаые эзэлэжэ байла.

Советскэ Украинин амжалта болбол экономическэ ба культуриин хүгжэлтын агууеэ сталанска түсбөые бэлүүд хэрэгтэ ехэнхэ амжалтануудые туйлаба.

Бүри 1947 оной эхиндэ Донбасс дээрэ 143 гол ехэ ба 430 гарам жажэ шахтанууд нэгдэн бэлдөөгшон ба шуагуу түрүү оройнотой үгээжэ эхилһан байла. Үндэрлэжэ жэлэй 11 харын турша соо 1913 онойхойн орлохо 2 дахин үзүү шууу нүүрһэн малгадан абаһан байла юм.

Тус республикин машин-бүтээгшын предпритиинүүд үгээрлэжэ мэл соо 1940 ондо гаргаһан тоотой машинануудые үйлдэбэрлэл гаргаба. Барилгын материалнуудай ажауулабарин хэзэн зуугаад предпритиинүүд, үргэн хэрэгжэлжин эд араануудые ба эдөө хоолой зүйлүүдые үйлдэбэрлэл хэзэн мянгад предпритиинүүд нэгдэн бэлдөөгшон ба байгуулаһан байла.

Индустриин шонэ шонэ гигауудууд байгуулагдажа байла. Днепротрестовскэ автозавод, Одесскэ автомобиль-хуряалгын завод, Харьковскэ шаркочинишинуудай үсөөтэ завод ба бусад заримуд барилдажа байла.

Өөрингөө алдарт ойн үзэриие Украинин таряашад тон ехэ амжалтаар утгажа байдаг юм. Дайны хойшоһонгууд усаалдажа байла. 700 мянга шахуу байрын гэрүүд, колхозуудтай 164 мянгаһаа дээшэ үйлдэбэрлэһан байханууд, 22 мянга дээшэ культуриин ба ажаууудай байханууд нэгдэн бэлдөөгшон ба барилдаһан байла юм. Тус республикин үзэжэ ажалын амжалта болбол 1946 оной гүндэй эхэ ган гацуурай боржалануудые тэмдэжэ, 1947 он соо бүхы культурануудай байн урсага абаһан ба тарла бэлэхтэй гүрэнэй түсбөые үзүүлэн дүүрэнгэ байла. Советскэ Союзтэй колхозууд болбол хүдэе ажалын 1948 оной шонэ түгжэлтын бата бэлн үндэеэ бууринуудые тодолоо.

Украинска культуриин шонэ хүсэтэйгөөр барлар барилдажа байла. Тус республика дотор хүдэлжэ байгаа эхэн, дүүрэн бэлэ дунда ба дунда хургуулинуудай тоо дайны урдах хэмжээдэ шахуу хурдан ба тэдэжэ 6 миллион шахуу хүдэл хуржа байла. Олон тоо научна шонзалгын институтуудай Украинска ССР-эй Академиин Наук болбол дэлхэй дээрэ өгөл түрүү болохо советскэ наука шонэ нөөтөнүүд ба амжалтануудар байжуулжа байдаг юм.

Оройн түрүү литература ба искусство, мүн ахэ Советскэ Союзтэй элүүд болохо бусад арадуудай урлөөгшлүүдэй ташаршагуй долбоотой украинска искусство ба литература урган хүгжээ байла.

Хэзэн зуун жэл соо зарг гүрэнэй колонизаторуудта даруулжа байһан аад, имангад мүнөө үедэ нэгдэлжэ украинска гүрэн соо өөрингөө эрхэ сүлөө ба эдэ жалгалые олоһон баруун Украинин областнууд орьомоо түргэнөөр халбарыа байдаг байла.

Дэлхэйн бүхы демократическэ гүрэнүүдые оройнотой абаһан агууеэ Советскэ Союзтэй хамта Украинска ССР болбол баганууд ба колонизатор арадуудай эрхэ сүлөөтэй ба амар гүрэн түдэе, алуудтай байдалтай түдэе, демократийн принципүүдэй илалтын түдэе ба улс хоорондын үнэн сэхэ харилсаа холбооной түдэе, дайн байдалаа үхэлдэгшдэ эсэргүүтээр, агрессиин политикада эсэргүүтээр тэмцэжэ абана.

Республикин амжалта өөрингөө өрөөдүйн байлалые этигэл найлабаритайгаар хаража байдаг юм. Украинска арадай бүхы амжалтанууд хаала Ленин-Сталинтэй агууеэ партиин, тэрээтэй амхидгалын ба хүтэлбэрлэһан аша туйла мүн. Украинска арадай эрхэ сүлөөтэй ба саамалса хүгжэн найбарын найбарын хаала агууеэ ород арадай, мүн Советскэ Союзтэй бүхы арадай хамбэрлэлтэй ахадгүтэй хамт холбоотой ба нэгдэлжэ байдалтай дээрэ байнэ.

Амжалтад депутатудай нутагай советүүдэй һунгалтанууд дээрэ коммунистическэ ба партианбөөгш хүнүүдэй сталанска бөлөгтэй гайхамшата эхээр илаһан ушар болбол украинска арадай хүдэлмэнтэ советскэ патриотизме, эбэрлөөгшэй моральн-политическэ нэгдэлые, Советскэ Социалистическэ Республикатуудай Союзтэй ба Ленин-Сталинтэй партиин үнэн сээр, бөөэ үгэнэй байниие баһа дахин гэрлэн харуулаһан байла юм.

Ленинтэй туг дор, агууеэ Сталинтэй шалгалдамал, эсэсэргэн хүтэлбэри дор украинска арад болбол СССР-эй бүхы арадуудтай сугтаа, коммунизмын илалта тэмцэ бата найдамтайгаар урлэжэ дабшажа абажа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хара бүрингөө лагта барине 200 проценттөө дээшэ үүргэгээтэ слесарь, Улаан-Удн паровозо-бүтээгшын заводой арматурна цехтэ хүдэлмэрилдэг нухэр П. Е. Ляшенко. И. Красавцевой фото.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Торидо коммунистнуудай хуралсал талалдажа байна

Коммунистнуудые марксистско-ленинскэ хүмүүжэлтэй ба политическэ хатуулалтай бэлдөөжэ гэжэ партиин органуудай шухалын шухала зоригто мүн. Тээ, энэ шухала зоригто Ториин аймагай коммунистнууд бэлдүүлгүүдэй. Партиин пропагандэ өрөө бүтээхэ явдалта талалдажа байна. Энэ хаала ехэнхэ ушарта партиин организациин хүтэлбэрлэгшдэй гэмээр болзо.

Жэшээлхэдэ, ВКП(б)-гэй айкомой пропагандэ нухэр Тюткин 20 политтуруудтай хүтэлбэрлэхэ лаһэн даалбаритай байла. Гэбшье, нухэр Тюткин энэ харюусалтата даалбарыа дүүргэжэ шалаагүй. Нухэр Тюткин хаала хаа-на галса тогто түрүүгүдтэй үзэгдэл юм. Мүн агатарчуудай семинар үндэрлэжэ хэрэгтэ туйлагдаггүй байла.

Тэрэ хаала бүхэл хара соо хууеэ нотатуудта ябаагүй, кабинет содоо һууна. Мүнөө хүртэр нухэр Тюткин даалгаһан хургуулинуудта оройлоо 3—3 хэсээл үндэрлэһэн байла юм.

Мүн айкомой нүүтэ пропагандист нухэр Бамаев «ВКП(б)-гэй түүхын хуряангы урсые» шухала 2 кружонго хүтэлбэрлэхэ даалбаритай байла. Тээ, нухэр Бамаев хаала айкомой зүтөө хиналта шалаагүй була байһан явдалые хэрэгжээ, кружонгуудай хэмээны олон дайн талалтуулан, өөрингөө колхозо ажауулажэ юм. Нухэр Бамаев нэгэ хэсээл бэлдэхүтгөөр үндэрлэһэн дээрэһэн тэрэн мөн шанар муутай байгаа гэжэ Эльгерсын тэрэмжээ колхозо коммунистууд тон зүтгөй гомолд партиин айкомдо оруулаһан байла.

ВКП(б)-гэй айкомой штатнабаша пропагандистнуудые муугаар хүдэлмэрилнэ. Партиин айком Ленинтэй нэрэмжэтэ колхозой партиноргой секретарь нухэр Боржанин гэшье политтуруудтай хүтэлбэрлэхэ гомолдон байла. Гэбшье, нухэр Боржанин үндэрлэжэ намарлаа тоһоо, мүнөө хүртэр нэгшье хэсээл ажуулаагүй байла. Мүн Бурлагийн МТС-эй директорые политическэ талаар орлохо нухэр Ангаров политтуруудтай мэл 3 хэсээл үндэрлэжэ. Нухэр Ангаров өөрингөө ажал хүдэлмэниие ажуудатгүй, харин партиин айкомой даалбарин өһөөр, ажалын-политическэ мэл кампанянуудар хүдөө ябалдэ байла. Нухэр Ангаров МТС-тэй холбонин 19-хэ хэсээл оройдошье хүдэлмэрилдэггүй. Энэ ушарһаа боложо, МТС-эй коммунистнуудай

политическэ хуралсалын талалдажа өрөөнөө галда, мүн трактор забабарилгын хүдэлмэрише муугаар абуулагдаа. Тэрэ шонэн бусдые политтурууд болон кружонгуудта коммунистнуудай хуралсал муугаар амхидхадгын ушарнууд олоо.

ВКП(б)-гэй айкомой, илалтала тэрэнэй пропагандэ ба агитациин талга болбол коммунистнуудай политическэ хуралсалы муугаар хүтэлбэрлэнэ. Энэ талгалы даарша нухэр Васильев 1947 оной намарһаа хойшо нэгшье колхозо ажаагүй, нэгшье политтуруудтай, кружонгой хуралсалтай хүдэлмэриие шалаагүй байла юм. Тээ, нухэр Васильев аймагай центртэ амхидхадгын политтуруудтай хүтэлбэрлэгшээр томилгоһон аад, тэндэ нэгшье дэсээл үндэрлэжэ.

Мүн партиин эрлөөгшдэй хунда марксистско-ленинскэ хуралсал байн бөлшэр талгалханай. Тус айком соо хүтэлбэрлэхэ хүтэлбэрлэгшдэ болохо 100 гаран хүн бөөэ хаагад хуралсажа, өөндөгшөө политическэ мэдэрэны дээшлүүлжэ гэһэн мэдэрэ айкомдо бии. Тэдэний олонхын бөөэ хаагад хуралсаһанай тоодо хин дэмэ ороод байна. Нимэ харюусалтгүй байдалтай шалтагаһаа боложо, аймагай зарим хүтэлбэрлэхэ хүдэлмэрилдэгшд политическэ мэдэрэлээ дээшлүүлжэ талаар топ эхээр гэрлэжэ абана.

Жэшээлхэдэ, аймагай финансын талгалы даажа нухэр Батышев «Манай парти 1903 ондо шонэ түхэл маягай, бөөэ даан парти боложо гаралһан юм» гэжэ хэдэр Тинхэр айкомдо-е даажа нухэр Олзөө «Советскэ обществын хүтэлмэриин формо гэшье капиталистическэ агитациин үзэрүүдтэ эсэргүү абуулаһан агитациин тэмцэ мүнэ» гэжэ баталан хэлэһэн байла.

Аймагай газетин редактор нухэр Браун гэшье РСДРП-гэй 2-дохон съезд дээрэ баталаһан партиин аграрна программые маргажарһан байла.

Тээ, нухэр Браун болбол партиин дээгэ эрлөөтэй хүн, өөрингөө политическэ мэдэрэны дээшлүүлхын тула хүдэлмэрилдэгш байһан ушарһаа боложо, урлэн шухалһан зүйлүүдэ маргажарһан байла. Браун мэлшэ нимэ нухэрүү тус аймагта олол байһан гэмлэлтэй. Зүгөөр,

ВКП(б)-гэй айком, тэрээтэй пропагандэ ба агитациин талга болбол өөндөгшөө бөөэ даагад партиин түүхэ болон теориин шухалагаһаа туйлаамжа болон элхлээ, лекцинуудые хэдэгшэ байла.

Партиин айкомой партнабшээтэй байран забабарилдаагүй, туйлгээтхэгшгүй байдаг юм. Тиммэээ амхидхал, лекци болон консультацинуудые үндэрлэхэ газар байхгүй. Консультацинууд болоһон хургуудтай сугарһан дээрэ бэлдэтэй байла. Тэдэний нэгшыншье, ядалхаа айкомой секретарь нухэр Шыпнов өөрөөшье консультациин талаар юшье хэдэгшэ байла.

Аймагай центртэ партиин эрлөөтэй үдэшин хургуули амхидхэдэгшэй. Тээ, тус хургуулиин хуралдагш хэмээжэ хайна хэрэгээр халдаа. Мүнөө бүхы хуралдаһан оройлоо 40 проценттэ хэсээл хэбээдэһэнэ. Районпресбуолай түр үзэгшэ нухэр Димитриев, Госбанкын талгалы эрлөөгш нухэр Шыпнов гэжэ эрлөөгш нухэрүүд хэсээл оройлоо ажаагүй. Тимхэтэй хамта тус хургуулиин хэсээл хэсэе ийленэ доодо хэмээжээ үндэрлэжэ байла.

Эхнэ парторганизациинуудай секретариатууд болон колхозой түрүүлгээшье хүмүүжүүлжэ тухайна ВКП(б)-гэй айком анхаржа табилгаа. Партиин жалг заршам энэ тон доодо хомжондэ талгалханай. ВКП(б)-гэй айком болбол политтуруудтай хүтэлбэрлэгшдэй индустриальн мэдэрэлээ дээшлүүлжэ талаар топ эхээр гэрлэжэ абана.

Ушөө нэгэ баримта харуулаха, «Занеты Ильича» колхозой парторганизациин долоолин политтуруудтай хуралсажа еһотой коммунистнуудай олонхын хургуулинига хэсээл ажаагүй. Жэшээлхэдэ, колхозой түрүүлгээшэ Дармаев, тэрэнэй орлохо Илья Сисуев гэшье хуралсаһанга оройнотой, архиджа ябалд байла юм.

ВКП(б)-гэй айкомой хөөрхи секретарь нухэр Федоров пропагандын хүдэлмэриин хамгаалагш байһан тухай хамгай түрүүн харюусалта еһотой. Коммунистнуудай хуралсалы найбаруулхын тула, хамгай түрүүнэй ВКП(б)-гэй айкомой хүдэлмэрилдэгш даалгалһан харюуингээ түүхэ харюусалгаа дээшлүүлжэ эсэргүй.

Грамотанууд барюулагдаба

Миха-ковсерыин комбинатай эрхм түрүү комсомолуудта һааһан грамотанууд барюулагдаба.

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Хүнхээлэй грамотаар нухэр Залуукал, Дамышенский ба Селинскин гэшье шалаагдаа. Мүн ВКП(б)-гэй айкомой Хүнхээлэй грамотануудые нухэр П. Пузова, Е. Мазурин, Е. Разгильев ба бусад абаһан байла. Эдөөр бүтээгшөөр 1947 оной үйлдэбэрлэл түсбөые үзүүлэн үндэрлэһэн байла юм.

Үндэр шагналда хүртэгшд сталанска табанжэлтэ түсбөые 2—3 жэл соо дүүргэжэбди гэнэн улангууны абаба. Тэдэнарай үгэ болохо хэрэг дээрэ харуулагдахан лабай.

Е. Демченко.

ВЛКСМ-эй айкомуудай секретарьнуудай семинар болоо

ТООСООГО СУГЛААНУУД—КОЛХОЗОЙ АЖАБАЙДАЛДА ТОН ЕХЭ АЖАХЫН БА ПОЛИТИЧЕСКЭ СОБЫТИ МҮН БОЛОНО

Нэгэ фермын амжалтанууд тухай

Өөртө бодо малай тоо толгойго олошорго, тэднэй ашаг шөмь дээшлүүлгэе гэжээ. Русанова, Казакова гэгшдэ абхайн амьдралыг хорлогтоггүйгөөр өөднэ болгонон ба нү хааха тусбүүдээ үзүүлэн дүүргэһэн байха юм. Мал адуулагшад Николай Сахаров, Ахат Шакиров гэгшдэ бүхэл жэлэй турша соо нөхтөмь толгой мал хөрсонгүгээр бүхн хүрэгүүдээ тобир тарганаар ондо оруулан байха.

Фермын аашаа Михаил Константинович Мостовской олов жэлэй турша соо малажал дээрэ хүдэмэрлэжэ, байлг дүршэтэй болоо. Нүхэр Мостовской фермын бүхн хүдэмэрлэгшэдтэ өөрингөө шалабарие олдог, социалистическэ мурьсөөн бодотгоор хүтэлбэрлэдг байха юм. Фермын хүдэмэрлэгшэд зоотехническэ заабаринуудыг үнэзэггүйгээр шудалхын түлөө хөдөлгөө оролдог байна. Энэ зоотехническэ хүдэмэрлэгшэ крүжкэ өмхидэгшдэй. Тэрэндэ хабаадагшад нү эхээр хааха хэрэгтэ илангаша шуухала анхаралаа тавьдаг юм. Нурасалда хабаадажа олошон шалабариа хэрэг дээрэ бөөлүүлн, тэжэ хаалшад үнэзэй түржэ өмхидэгшэ хамта, тэрэндэ нү эхээр хаажа абхайн туга оролдог байна.

Унеадые нүбайруулагшын түлөө фермын хүдэмэрлэгшэд тусгаар анхаралаа габьдаг юм. Хаалша бүхэн өөрингөө харуулахад үзэе оролто оруулахнаа амьдээ, тэрэндэ түржэ хүртэр хүдэмэрлэгшэ улам нэргэгээр ба харюусалгатайгаар ханддаг байна. Унеадэ түржэ дүтэлэ бүрнэй эгээл байн үбнэ тэжээлээр агаалуудог юм. Нарай түлүүнэй байнаар агаалуудог, дуулаш ба сээр байрлада байлгадаг.

Бэлшэриие зүбөөр хэрэгсэжэ, адууныгэ найлаар өмхидэгшэй ашаар, үхэр хамын үбэлнэ хөдөлгөө тобир тарганаар утгадаг байна. Хаамхай үнөөдтэ нийн хандатат бэлшээр тавьдаг юм. Зунай үдэе халуун үдэрүүдэй болохоо Унеадэ нүүдэртэ оруулажа, һонө батогшаалһаа хамгаалаг, мүн нэһшэе халхитай үндэр газарта адуулаг байна.

Фермын бүхн хүдэмэрлэгшэд үдэрэй гуримые нарин нягтаар сахидат юм. Хаалшан гү, али малшэн бүхэндэ жэл соо хэжэ үйлдэрини даалгавар үгдөгдөг. Энэ даалгаваринь һарь бүридэ тааруулагдам хубаадаг юм. Тинхэе малшалай дундхи социалистическэ мурьсөөнэй дүнгые гаргахалаа өхнөхтэй байдаг. Социалистическэ мурьсөөнэй дүнгүүдэ һара бүри гаргахалаа, үйлдэрини суглаан дээгүүр зүбшэн хэлсэдэг юм. Энэ хэдаа фермын хүдэмэрлэгшэдэй жаг заршам наринаар сахил, өмхидэгшэ ажалда үнэн сэхээр ханджа явадал хашгана.

Мүнөө энэ фермын хүдэмэрлэгшэд үбэлжэлгэ, түл абалгы өрхмээр үнэргэжэ, 1948 ондо эбэртэ бодо мал үсхөөрлэхэ гүрэнэй түсбэе үзүүлэн дүүргэхэ, бүхн Унеадэ түржэ, түлүүдмөнш бүрн бүтэнөөр төнжэхэ, нү улам эхээр хааха гөһөн уялга абаяа, бүхэрсөпублканска социалистическэ мурьсөөнэ оролдог байна. Энэ уялгаа нэрэтэй түржэ-өһөн дүүргэхэ, үнэргэгшэ жэлдэ туйлаан амжалтануудаа улам арбидхала байһанһаа тус фермын хүдэмэрлэгшэдтэ батаар найдагана.

Эхээр оройноо барилганууда хэрэгсэлгэ, модоо улам эхээр үгэхын түлөө дэлгэрхэн мурьсөөнэ социалистическэ мурьсөөнэ оролдог байна. Модо отологшод Протасов гэгшэ хоер үдэр соо 23 кубометр отоло, даалгавартай 300 процент дүүргэжэ.

«Камбайн» колхозой модо ашагшалай бригадэ (бригадиринь Степанов) январинь 10-да сезоны түсбэе дүүргэхэ, мүнөө түсбэингөө эзлэ тэе ажаллада байха. Энэ бригадэ хада февралын эсэе хүртэр 700 кубометр модо гүрэндэ үгэхэбди гөһөн уялга абаяа.

Мүн «Гигант», «Пламя» колхозуудай модо отололгой һайнаар ажаллада. Карл Марксин нэрэмжэтэ колхозой бригадэ (бригадиринь Памсарев) февралын 10 хүртэр, шэрэгшэе февралын 20 хүртэр дүүргэхэбди гөһөн уялга абаяа.

Тини, эдэнэр мүнөө тон һайнаар хүдэмэрлэжэ байна.

Нимэ шэн габьлата ба стахановска ажалай үлгэр жэшээнүүд тон олон. Энэ хэдаа Хорин аймагай эрэгтэй колхозинуудай Эхэ орондоо хэрэгсэлгэ модо отололгой бригадэ (бригадиринь Будаев) модо отололгой түсбэе 106 процент, талуулаа—104 процент дүүргэхэ, мүнөө түсбэингөө дээдэ тэе модо бэлдэхэ байна. Энэ колхозой өрхм хүнүүд, цүхэд Ракшаев, Цылынов, Чимитов гэгшдэ үдэр бүридэ даалгавараа хоо үзүүлэн дүүргэнэ.

«Победа» ба «Шөнө ажал» колхозой модо отололгой һайнаар ажаллада. Аюшев, Дашылылова, Мартынов, Абрамов ба бусад модо талуулаа дээрэ түлэмэрлэжэ үдэр бүрнине даалгаваринуудыг 120—140 процент дүүргэнэ.

Хандагайн мехлесопункт дээрэ «Улаан» колхозой модо отололгой бригадэ (бригадиринь Жарников) модо бэлдэхэлэ сезоны түсбэе Улаан Арминь һайнар—февралын 23 хүртэр дүүргэхэ ба түсбэингөө дээдэ тэе 520 кубометр модо гүрэндэ үгэхэбди гөһөн уялга абаяа. «Искра Ленинск» колхозой 26 модонол сезоны түсбэингөө дээдэ тэе 400 кубометр модо гүрэндэ үгэхэбди гөһөн уялга абаяа байна.

Эдэ колхозуудай модонол стахановска дээрнэй байрыг хайрааруулахын түлөө, энде культурно-гэгээрэлэй хүдэмэри, эрэг сээрнэе сахнага тухай багаар анхаралаа хандуулаха. Эдэ дугуй хундануудыг усалдахань шуухала байна.

Н. Яковлев, Хорин леспромхозой модотоологш.

Түрүүшүүлэй уряалые дэмжэнэб

Би олохон жэл соо хаалшаар хүдэмэрлэжэ байна. Тэрэ болзор соо минни төнжөөн 147 тугал колхозой хүрэгүүдтэ нилдэһэн байха юм. Үнэргэгшэ жэлдэ 12 үнэе түрүүлжэ, 12 тугал абаад бүри бүтэнөөр төнжөөгөө. Жэл эрэхэ бүри минни харуулахад үнэе нү эхээр үнэргэ болоно. Неондо нотагай үлгэрэй үнэе бүрнөө 850 литр нү хаажа, түсбөө үзүүлэн дүүргэжэ һам.

Минни харуулахад үнэе үбэлнэ тобир тарганаар утгаа. Мүнөө шөнө түлүүдмөнш хүлээн абажа өхилдэ байлаб. Гурбан үнэе түржэ, эдүүр энхэ тугал гаргаад байна. Саашалаа үнэе арбан үнэргэ түржэ юм. Эдэнэй түлүүдмөнш хүлэежэ абаар бэлэн болонхойб.

Мүнөө хүдэ ажахын түрүүшүүлэй хандалгы дуулаад, саашалаа үнэе һайнаар хүдэмэрлэжэ, колхозно адуу малаа олошортуулахын, тэднэй ашаг шөмь дээшлүүлэхын түлөө бүри эхэ өдөлхитэйгээр хүдэмэрлэхэ хүснэб. Тинхэ зуураа, Ухы түлүүдэе бүри бүтэнөөр ондо оруулаха, 1948 ондо үнэе бүрнөө 900 литр нү хааха гөһөн уялга абаяа. Эдэнэини дүүргэхын тухала иматгал малаа үбэлэй чэд онсо һайнаар харуулажа, тураан хороонгуй ондо оруулаха явадал шуухала болоно. Хүдэ ажахын түрүүшүүлэй республиканска суглаанта хабаадагшалай үсгөө лээр, бүхэрсөпублканска социалистическэ мурьсөөнэ оролдожэ, нимэ уялга абаа хадаа төрнөө үнэн хэрэг дээрэ дүүргэхын түлөө өсөшэ-сусагшугүйгээр хүдэмэрлэхэб.

Б. Жамсаранова, Мухаршэбэрэй аймагай Сутайн сомоной Сталиной нэрэмжэтэ колхозой хаалшан.

ЭХЭ ОРОНДОО—ЭЛБЭГ МОДО!

Заиграйн аймагай ой модоной ажайлэдэриинь предприятинууд дээгүүр мүнөө жэлэй модобэлдэхэлэ түсбэе амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө дэлгэрхэн мурьсөөнэ модобэлдэхэлэй участогууд дээгүүрн бүхн хүдэмэрлэжэ хабаадуулагдахал.

Стахановска харын түрүүшүн Хандагайн мехлесопунктын Ара-Хөөрхын участок дээрэ түрүү модонол ажалай үндэр бүтэсөөнүүдмөнш туйлажа, нүхэр Сталинойнгаа урла абаян уялгаа үзүүлэн дүүргэхын түлөө төнсөн.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: солото стахановец И. Болоев ба төрөнэй туһалагша П. Рогова гэгшдэ электрорюкөөгөөр модо отоложэ байна. Эдэнэр үдэр бүрнинегэ даалгаварие хөдөлгөө үзүүлэн дүүргэхэг юм.

И. Красавцевай фото.

Бурмонголестрестын предприятинуудай намар-үбэлэй сезоны модобэлдэхэлэй түсбэ дүүргэлтэ тухай 1948 оной январинь 20-ой мэдэн

Предприятинуудай нэрэнүүд	Модо отололгой (процент)	Талуулаа (процент)
Байгалай леспромхоз	59,0	51,0
Курбин леспромхоз	62,0	33,0
Хорин леспромхоз	23,6	24,0
Хандагайн мехлесопункт	48,0	35,0
Хандагайн мехлесопункт	44,0	49,0
Шулуутайн леспромхоз	49,0	45,0
Сэлэнгин леспромхоз	45,0	37,0
Сэлэнгин шпалозавод	50,0	14,0
Эрикска мехлесопункт	74,0	37,4
Оюхойн модоной комбинат	21,0	8,0
Хамта	49,6	38,4

Артельнэ анахыгаа улам саашадань хүгжүүлхын түлөө

Төрөшө жэлдэ «Красный рыба» колхоз (правление турүүлэгшэ А. Д. Давыдов) артельнэ ажахынгаа бүхн хандалгыг нилдэгшэй хүгжүүлжэ, Байн-Ардариин аймаг соо түрүү һуури эзэлэн байха. Тус колхоз хабарай тариалгыг өмхидэгшэ өрхм болзор соо, үндэр түржэ-өһөн дүүргэхэ ба төрөнэй түлүүдмөнш харуулахыг зүбөөр өмхидэхэ байха юм. Тэрэнэй ашаар, үржээ түсбэе арбан суглуулаар үзүүлэн дүүргэнэ байна. Колхозини С. Дарцаев түлүүдмөнш зөвөно дуулаа заргээр түржэ 18 центнер шөннөөсө хуула абаян байна. Үндэр ургас туйлаан колхоз гүрэндэ тариа тусахаа амжалтатайгаар дүүргэ.

Нү малай тоо толгойго олошоргоулаха энэ колхозой фермнүүд нилдэгшэй түржэ гаргаһан байна. Нүнөй-товарна

Ферма эбэртэ бодо мал үсхөөрлэхэ түсбэе 110 процент дүүргэһэн байна. Түрүү хаалша Даванова, Ханжабеева гэгшдэ 21 үнэе түрүүлжэ бүхн түлүүдмөнш бүрн бүтэнөөр ондо оруулаһан, малай амьдн шөгүүрнэ дээшлүүлэхэн ба нү хааха түсбүүдээ тус бүридэ амжалтатайгаар дүүргэһэн байха юм. Адуу малай ашаг шөмь дээшлүүлэхөнэй аша үрээр энэ колхоз малажалай продукцинуудаар гүрэндэ болзорно урла төссөн һэн. Гадна, 1947 ондо 1500 литр нү авасаар тусаха абаян байна.

Артельнэ ажахыгаа улам саашадань хүгжүүлхын түлөө төмсөжэ байһан «Красный рыба» колхозойн хүдэ ажахын түрүүшүүлэй республиканска суглаанта хабаадагшалай хандалгыг халуунаар утгаа һайшагшаа, бүхэрсөпублканска социалистическэ мурьсөөнэ үргөөр оролдоно.

собоһон байха юм. Тинхэд, эдэнэр 1948 ондо түлөө эхэ амжалтануудыг туйлахын түлөө шууд төмсөжэ байна. Хабарай тариалда бэлдэхэлэй өмхидэгшээр ябуулажа байхай. Үржэ хааха түсбөөе уни хада дүүргэхэ, бүхн тарялгаа сээрлэһэн байна. Хүдэ ажахын машина эмсэгүүдэй болон хомут тоногуудай заабарилга, төрөншэн үбэлэй агрохническэ хэмжээ-ябуулануудыг үнэргэжэ хүдэмэрлэгшэд тавьгаар ягһээр ябуулагана.

Бүхэрсөпублканска социалистическэ мурьсөөнэ оролсонон энэ колхозойн абаян уялгаа заата-заагүй дүүргэжэ, республикыгаа 25 жэлэй алдарт ойло өрхм болг барихын түлөө хабарай тариалда бэлдэхэлэй хүдэмэрлэгшэд ба адуу малай үбэлжэлгэе һайнаар үнэргэжэ байна.

С. Шулунов.

Мурьсөө үсхэхэн колхоздо

Адуу малай үбэлжэлгэе амжалтатайгаар үнэргэхые уряалаан Баятын аймагай «Улаан Сүбэтгэ» колхозой малшад абаян ажалтануудаа амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө шууд төмсөжэ байна. Энэ колхоз 1947 ондо малажалые хүгжүүлжэ гүрэнэй түсбэе адуу мөөсөө—102 процент, эбэртэ бодо малаар 111 процент, хоти ба амьдгаар—110 процент, гахайгаар—100 процент дүүргэжэ һэн. Тэрэнэй түлөө тус колхозой хөһөн олон малшад ажалай нэмэлтэ түлбэринуудыг абаяа байна. МТФ-гөй хүдэмэрлэгшэдтэ—14 толгой эбэртэ боломал, ОТФ-гөй хүдэмэрлэгшэдтэ 74 толгой хоти ямад нэмэлтэ түлбэрн болгон үгтөө. Нэмэлтэ түлбэри абагшалай дулаа түрүү ажаалаараа тусгаар шалгарһан колхозинууд Цыренжапов, Буянтуева, Гармаева, Санжиева ба бусад бин.

Мурьсөө үсхэхэн энэ колхозой бүхн малшад хүдэ ажахын түрүүшүүлэй республиканска суглаанта хабаадагшалай хандалгада харуу болгон өмхидэхэ урла тэе абаян уялгануудаа заатагүй дүүргэхэбди гэжэ нэгэн дуугаар мэдүүлэхэ.

Н. Миронов.

Уялгаа дүүргэхэб

Эхэ оройноо барилганууда хэрэгсэлгэ, модоо улам эхээр үгэхын түлөө дэлгэрхэн мурьсөөнэ социалистическэ мурьсөөнэ оролдог байна. Модо отололгой Протасов гэгшэ хоер үдэр соо 23 кубометр отоло, даалгавартай 300 процент дүүргэжэ.

«Камбайн» колхозой модо ашагшалай бригадэ (бригадиринь Степанов) январинь 10-да сезоны түсбэе дүүргэхэ, мүнөө түсбэингөө эзлэ тэе ажаллада байха. Энэ бригадэ хада февралын эсэе хүртэр 700 кубометр модо гүрэндэ үгэхэбди гөһөн уялга абаяа.

Н. Яковлев, Хорин леспромхозой модотоологш.

Эхэ орондоо элдэб хэрэгсэлэй модо ехээр үгэхэбди

статистика табалжэтэй түсбэе модо дүүргэхэ гөһөн дөшнөрдэ уряалые Хорин аймагай эрэгтэй колхозинууд ажалай дэбжэлгэ үгтгэн модобэлдэхэ дээрэ шөн эрэгтэй ажаллада байна.

Хандагайн үнэргэһэн жэлэй түсбэе нилдэгшэ өмхидэхэлэй модобэлдэхэ түлөө үгтгэһэн байна.

Энэ хада аймагай партино-советскэ бригаднуудай урда хөдэ хэдэн бөрхөнүдмөнш дабь гараха өрлөгшөнүдмөнш абаяа байна. Гүрэнэй утга шуухала хөдөө амжалтатайгаар бөөлүүлэхын түлөө ажаллан ардтай дунда ойгуулаа хүдэмэри дэлгэрүүлжэ шуухала. Модобэлдэхэлэ урла мори, хүдэлэхэлэй хүдэ хабаадуулаха, модонолгой ба бадмэе хайрааруулаха хэрэгтэй абаяа юм.

Энэ шуухала зорилгонуудыг бөөлүүлэхын түлөө 1947 оной октябрын төн багтаа «Победа»-гөй айком ба аймгүсөөн болон бөрмөл гэшүүдмөнш, мүн партино-советскэ активнэ шалабартай хүдэмэриини ашаг доторхи леспромхозууд ба бүхн колхозуудта гаргаһан байха.

Энэ түлөөлгөһөн хөһөн бүтэһэн энэ жэлэй хүдэмэрлэгшэд бодото ажал ажал хандалгада өмхидэхэ. Үнэргэһэн жэлэй октябрын 25 хүртэр модобэлдэхэлэй хүдэмэрлэгшэд гараха өнотой колхозинууд ба мориной 80 процентэй гаргыздагшад мори. Аймагай түрүү колхозууд мориной «Шөнө ажал» (түрүүлэгшэ Очиров, партгоринь Рыгасова), Ха-

Бузин) «Гигант» колхозой модонолгой ажалай һайн жэшээ даган хүдэмэрлэгшэд болоо һэн.

Бурят-Монголой АССР-эй эрэгтэй ба өмхидэгшэ колхозинуудай ой модоной ажайлэдэриинь хүдэмэрлэгшэдмөнш агуу хөдөжэ ба инаг өсгө Сталиная элбэгшэ башгыне зүбшэн хөхсөжэ зуураа модобэлдэхэлэй түсбэе уришалаан ба үзүүлэн дүүргэхэбди гэжэ модонол мэдүүлэн байха.

«Гигант» колхозой модонолгой түрүү бригадын бригадир нүхэр З. Балорский итгэжэ хэлэ һэн:

—Манай орондоо хэрэгсэлэй модоной эхээр хэрэгсэлгэжэ байһан үдэе бидэнэр амалай бүтэсөөе хоер дахин, гурба дахин дээшлүүлэхын түлөө бүхн хүсэе гаргалзабди. Манай колхоз модобэлдэхэлэй сезоны түсбэе болзорһон, уришалаан — Улаан Арминь һайнар хүртэр дүүргэхэ ба түсбэингөө дээдэ тэе 500 кубометр хэрэгсэлэй модо бэлдэхэ үгэхэбди.

Манай хүдэмэрлэгшэд нилдэгшэ гөрлөгшүүд дугуй дунданууд бин байгаа. Зарим колхозуудай, жэшэхэлэе «Родник», «Дружба», «Арбизжал», Чалсанай ба Сталиной нэрэмжэтэ колхозуудай модонолгой бригаднууд ажалайнгаа даалгаварие үндэрлэгшэй һэн. Сезоны хүдэмэрлэгшэд дунда ажалай өмхидэхэ, арг сээрнэе ба адуу өнхөе сахнага, хуудала-найманай ба нинтэн өгө хоолой хүдэмэрлэгшэ муугаар өмхидэхэһөн байгаа. Хаалгаша мехлесопункт ба Курбин леспромхоз дээрэ ОРС-нуудай хүдэмэри муу, талха хилсэмэ хуудалаа явадалыг тавьдуулаһан байха юм.

Д. Цырендоржиев — Хорин аймгүсөөнөй түрүүлэгшэ. А. Башинцев — ВКП(б)-гөй Хорин айкомой секретарь

сууртайн «Победа» (түрүүлэгшэе Боженников, партгоринь Вахрушев), «Гигант» (түрүүлэгшэе Козлов), Карл Марксин нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэе Порбөө, партгоринь Дамбаев) ба бусад олон колхозууд модобэлдэхэлэй сезоны эхилхэн түрүүшүн үдэрнүүдтэ модонол ба улаа мори хүсэд гаргэһэн байна.

Нингэе модоной түлөө төмсөжэ өмхидэхэ һэн. Хандагайн мехлесопункт ба Курбин леспромхозоо эрхан Хорин аймагай сезоны модонол модобэлдэхэлэй хүдэмэриини өмхидэгшээр өмхидэхэ. Түрүүшүн үдэрнэе колхозуудай модонолгой олонхи бригаднууд өмхидэхэ үгтгэһэн түсбүүдмөнш болзорно уришалаан ба үзүүлэн дүүргэхын түлөө төмсөжэ байһанаа хэрүүлэбди. Жэшэхэлэе, Тарбегатайн сельсоветэй «Гигант» колхозой модо отололгой бригадэ (бригадиринь Капорский) бөсөнхион сар соо ажалайнгаа темпые эхлэхэе, таван хоног бүрнинегэ даалгаваринуудыг үзүүлэн дүүргэжэ, Хандагайн мехлесопунктын 17-дох участка дээрэ түрүү һуури эзэлһэн байна. Мүн Алаагай сомоной «Улаан Олон» колхозой модонол (бригадиринь Бадмаев), Красно-Партизанскэ сельсоветэй Карл Марксин нэрэмжэтэ колхозой (бригадиринь Памсарев), Ашагын сомоной Шимитын нэрэмжэтэ колхозой модонол (бригадиринь

Аймагай эрхи колхозууд модобэлдэхэлэ хүдэмэриини хүсэ, улаа мори гаргалгын түсбэе сар болзортоно дүүргэгшэй һэн. Тинхэд, модонолгой дунда партино-политическэ хүдэмэри муугаар ябуулагдажа байһан юм.

Эдэ дугуй дунданууд хада манай модонолгой нүхэр Сталиная элбэгшэ бөсшөг соогоо абаян харюусалгата уялгыг дүүргэхэ явадала тон өхэ һаад тобдо татажа байха. Тинхэд, эдэнэини усалдаха тухай тусхай яаралтай хэмжээнүүд абагшан байна.

ВКП(б)-гөй айкомдо аймагай ой модоной ажайлэдэриинь предприятинуудай директорнуудай, партгорингуудай, ОПС-ын начальнигуудай, ой модоной ажайлэдэриинь профсоюзай айкомнуудай хүдэмэрлэгшэдтэ хабаадагшалай суглаан үнэргэгшэе. Энэ суглаан дээрэ ажал өмхидэхэлгэ ба агитационно-ойлгуулажын хүдэмэрлэгшэе, столонго ба маргануудай хүдэмэрлэгшэе һайрааруулаха тухай хөдө хөдөн шуухала хэмжээ-ябууланууд харлаадаһан байгаа.

ВКП(б)-гөй айком ба ажалладай депуудуудай аймагай Совет болбол ой модоной ажайлэдэриинь предприятэй бүхэнэй ажалнуудыг хаатуулажа байһан шалгаргануудыг адуулажа, тэрэнэини усалдахын түлөө партино ба советскэ активна харюусалгата хүдэмэрлэгшэе тэнгэ элбэгшэн байха юм. Энэпэй ашаар модобэлдэхэлэй түрүүшүн һарада байһан дугуй дунданууд усалдахалаан байна.

Тини манай аймагай модонол 1948 оной январь һарыг стахановска һара болгожэ гөһөн гайхамшатаа Үсхэхэлэй эхилһэн байгаа.

Мүнөө, стахановска харын түрүүшүн тахадмы үнэргөө. Хорин аймагай колхозинуудай ажалай дүнгые хаража үзэхэд, 15 хоног соо графийайнгаа дээрэ

тэе 2.000 кубометр хэрэгсэлэй модо бэлдэхэбди. Аймагай колхозууд январинь 15-ай байдлаар модо отололгой сезоны түсбэе—77,5 процент, талуулаа—60 процент дүүргэһэн байна.

Модобэлдэхэлэй участогууд дээгүүр партино-комсомольско группануудай хүдэмэри, партино-политическэ ба агитационно ойлуулажын хүдэмэрлэгшэд һайрааруулаха. Газетнууд ба дайшалхы хуудаланууд гаргалгана. Аймагай газетын суудаланууд дээгүүр модобэлдэхэлэй явадыг, өмхидэхэ дугуй дундануудыг, түрүүшүүлэй дуй дүршэлнэ харуулаан агаалнууд тололдогшод болоо.

Болжозуудай түрүүлэгшэд, партгоринвацинь секретаринууд модобэлдэхэлэ байһан колхозинуудай ажалдай өмхидэхэлэе, тэднэрэй ажалбайлалые һайрааруулаха ба хуубаа хунар, эдэе хоолой үдэрлөг хангата талээр сар үржэлхын оролдогшод гаргадаг. Энэ бүхэнэй ашаар модонолгой ажалай бүтэсэ дээшлэһэн байха юм.

Стахановска харын түрша соо Хорин аймагай ой модоной ажайлэдэриинь дээрэ стахановцуудай тоо хоер дахин олон болобо. Курбин леспромхоздо хүдэмэрлэжэ байһан Калининэй нэрэмжэтэ колхозой модонолгой бригадэ (бригадиринь Будаев) модо отололгой түсбэе 106 процент, талуулаа—104 процент дүүргэхэ, мүнөө түсбэингөө дээдэ тэе модо бэлдэхэ байна. Энэ колхозой өрхм хүнүүд, цүхэд Ракшаев, Цылынов, Чимитов гэгшдэ үдэр бүридэ даалгавараа хоо үзүүлэн дүүргэнэ.

«Победа» ба «Шөнө ажал» колхозой модонол нүхэд Жамбалов, Дамбаев, Аюшев, Дашылылова, Мартынов, Абрамов ба бусад модо талуулаа дээрэ түлэмэрлэжэ үдэр бүрнинегэ даалгаваринуудыг 120—140 процент дүүргэнэ.

Хандагайн мехлесопункт дээрэ «Улаан

Малажалай түрүүшүүдэ — нэмэлтэ түлбэри

1947 оны баргажанай аймагт Улаан-Удэгийн орондой шөрмөжтэ колхоз малажалыг түгээхэд түрүүшүүдэ...

Малажалыг түгээхэд түрүүшүүдэ бүх хайра шалаага малажал оролоон байха юм. Мүнөө тэдгээр хайра малажал үнэн сэхээр ханданай ашаар...

Фермын хашаага Урмагарова, Ламбаева, Шагдуева, Елюкова гэгшад аажга абалан бүх үнэмдэ түрүүшүүдэ түгээхэд...

Хонхой-товарна фермын эрхм хүлэмжлэгтэ Гарва Салгаленай бүлэ 1947 олоо 1428 ажалга үдэр олоон байна.

Түрүүшүүдэ малажал нэмэлтэ түлбэриг 17 хурга абаха. Хонхой-товарна фермын 58 хүдэмжлэгтэй 131 хурга нэмэлтэ түлбэриг абахан байха юм.

Хайра малажал үнэмдэ түлбэриг нэмэлтэ түлбэриг абахан дээрхи колхозой малажалай фермуудой бүх хүдэмжлэгтэй 1948 ондо бүрн ехэ амжалтануудыг туйлахын түлэ шэнэ үзгэ...

Б. Муханов.

Саянгын аймагт Покховой сомоной Лениной нэрэмжтэ колхозой хонхой-товарно-фермын түрүү хүдэмжлэгтэй 1947 ондо хони үсхээрлэх ба туй абаха түсбүүдэй Улаан-Удэгийн дүүргэний түлэ малажал нэмэлтэ түлбэриг үлэмж абаха. Тэдгэй дунда хонхой Д. Будажинова, П. Радчинова, П. Эрдынова, Ж. Якимов ба бусад бии. Эдэ хонхой нэмэлтэ түлбэриг 6-аа 12 хуртэй толгой хони хургалы абахан байха юм.

ОТФ-е дагшта Г. Доржиев хони, ямаа үсхээрлэх гүрэнэй түсбүүдэ дүүргэхэ абагал ханданай ашаар, нэмэлтэ түлбэриг 6 хони абахан байна.

Дурсгалтага фермын бүх хонхой үлэмжлэг, туй абагыг эрхмээр үнэмдэ түлбэриг 6-аа 12 хуртэй толгой хони хургалы абахан байха юм.

С. Билингуев.

АГЫН ХОНИНУУД

Агын бурят-монгол национальна округой Могойтын аймагт «Коминтерн» колхозой малшад адуу мал үсхээрлэх гүрэнэй түсбүүдэ Унгаргаш жэлдэ бүх түрлээрнэй 114,5 процент дүүргэжэ, агуухэ Сталиндаа Угээн тангаргага нэрлэй түрлээрнэй дүүргэжэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Тус колхозой эрхм хоншод Цыбжал Дармаева эхр өшгэ бараад байна.

М. Миневэй фото.

Түрүүшын 30 хургад

1947 ондо хони, ямаа үсхээрлэх түсбүүдэ түгээхэд түрүүшүүдэ, төлөний алаж шоньэ хэжээ. Улаан-Удэгийн түлэ республикын хүдэ ажалын үнэмдэ хабалгаан Хажангын аймагт Доодо-Худанай сомоной Ворошиловай нэрэмжтэ колхозой ОТФ үбэлжэжэ байнаар үнгаргаш байна. Тус фермын бүх гүүртөнүүд үбэлжэжэ ба туй абагалда хайнаар бэлдлэжэ.

Мүнөө гүүртөнүүдэ шэнэ туй абаха хоншо.

Түрүү хоншод Цыретор Гармеев туй абагыг хайра бэлдхэгтэйгээр угтаба. Мүнөө 30 гаран хони түрүүшүүдэ, хургалы бүрн бүтэнээр төнжөөжэ байна. Мүн олоншье хоншодын туй абагыг хайнаар угтаба.

Д. Доржиев.

Недонойгоол мүрөөр...

Яруунын аймагт колхозууд үблэ төлөө абаха түсбүүдэ оройдоо 50 гаран процент дүүргэжэ байна юм. Энэ хада малай адууныг хайнаар эмхидхэхэ, болшорны зүбөөр хэрэглэхэ, үблэ төлөөлэе юрмын олоор, нарийн пятаар гаргалжаа өрлөтэ хоншо. Тус, Яруунын энэ өрлөтөнүүдэ дүүргэжэ, үблэ төлөөлэе хамгаалгээр гаргалжаа байна.

Хоншо, нэмэлтэ адуу шорто эсн бусаар хандаха ябадалыг усалдахагүй, харин олошоржо байхан дээрлэхэ болоно. Түрэхэ гүүдэй хоншоно харуулаха гурим сахнагүй. Тэрэнэй өсөтэ хүлээгэй төдэ хоёр гүүн унага хаяба.

Зарим колхозууд шэнэ туй абагалда мүнөө хүртэр түсбүүдэ бэлдхэгтэй байна юм. Эгэтын сомоной Керовай нэрэмжтэ колхозой фермууд дэргүүр нарай малай байрагууд ханданайгагүй, задалгай байдан байнаар. Удэгийн сомоной Лениной нэрэмжтэ, Бодын сомоной «Коминтерн» колхозууд үблэ төлөөлөөр тутамт юм. Төбшөө, өлө колхозууд малай адууныг хайнаар эмхидхэхэ шалаагүй байхаа гадна, бии байгаа төлөөлөө хайра хэрэгээр гаргалжаа байна.

Яруунын зарим колхозуудаар адуу малай үбэлжэлтэ яахада нийм муугаар үнгаргаш, үблэ төлөөлөө хайра гэмдүүлээр гаргалжаагажа байгаа юм гэхэд, түрхын түрүүшүүдэ хүтөлбэриг эмхидхэгтэй үнгаргаш хүйс ажалын танагай үбэлжэжэ Удэ бүрн хүтөлбэрээр ханданай, колхозуудай дүүрүүдэ усалдуула талаар шанта хэмжээнүүдэ абаагүй ба малшад социалистическэ мүрөөсөө хүтөлбэриг хайнааха болоно.

И. Байнальский.

ТҮРЛЭХИДТЭ ЗОРЮУЛАГДААН РАДИОЛЕКЦИЙНУУД

Агын дунда хүрүүшын багшвар тэнгэ радиозаалаар дамжуулан, хүргалгай түрлэлтэ зорюулагдаан хонхойтой лекцийнүүдэ орд ба бурят-монгол хэлэн дээр элбэ төмөнүүдээр уншдаг болоо.

Тус лекцийнүүдэ түрлэлтэ ехэ хоншолон шагнала.

ХАБАРАЙ ТАРИЛГАДА ЭРШЭМТЭЙГЭЭР БЭЛДЭХЭЖЭ БАЙНА.

Агын районой Лениной нэрэмжтэ колхоз үнгаргаш жэлдэ хайн угрэгс абалан ба гуралдэ тарга тушаала түсбүүдэ болшоршоон урид үлэмжлэжэ дүүргэжэ.

Мүнөө тус колхоз 840 центнер эрхм шапартай үрлэ хагаага, хабаргайга тарилгад бэлдэхэ хүдэмжлэе өршөлгөөр абуулаха байна.

МЮГОЙТЫН РАЙОНОЙ «МАРТЫН 8» КОЛХОЗОЙ АМЖАЛТАНУУД

«Агын Үнэн» гэжэ округной газетэ хада мал ба тарга ажаалаар Могойтын район дотор түрүү буурн эсэлхэн Ага-Хажангай сомоной «Мартын 8» колхозой түрүү малшад дээрлөөнүүдэ өөрын хоншоон дээр төмөлбө.

АГЫН РАЙОНЫ ЗАЛУУ САНАШАД ТҮРҮҮ НУУРЫ 333БЭ

Чита горадто санашад мурсысөөн болжэ хайхан дүүрбэ. Тэрэ мурсысөөндэ Агын районхоо залуу саншад ошолон байгаа. Тэдгээр хүдэмжтэ залуушуудай группар шэгэлэн буурн эсэлэн, физкультурын ба спортын областной комитетдэй дамжуулгыг ирээ абаха.

Ж. Балданжабан.

Санын ба буудалгыч мурсысөөн

СССР-эй Осоавиахимай Центральна Советэй Президиум Советсэ Армиин 30 жэлэй ойн хүдэлмэлдэ зорюулжа, санын ба буудалгыч мурсысөөнүүдэ үнгаргаш тухай шидлэхэри гаргаан байна.

Тинмэнь Бурят-Монголой Осоавиахимай организацинүүд санын ба буудалгыч мурсысөөнүүдэ залуушуудыг олоор хабаруулахын зорилгоор, төлөөлө бэлдэхэ хүдэмжлэе өнэ гэгээр абуулжа ороло эрлэгтэй.

Мурсысөөнэй программн олоор булэг бүлэгтэ тухай нормативууд тогтоогдонхой.

Мурсысөөндэ нэгдэхэ буурн эсэлхэн колхозууд дүүргэжэ. Тинш, буудалгыч мурсысөөнүүдэ бэлдэхэ талаар контрольно-даалгабарыг: Ворошиловага буудалгычлар—184 процент ба станково пудемет-гүүдээр—181 процент дүүргэжэ шалга ПХВ-гой инструкторнуудыг бэлдэхэ түсбүүдэ—298 процент, мун хушарнай инструкторнуудай шалбарыг дэсхэлүүлгэ—361 процент дүүргэжэ.

Буудалгыч болон агаарай довтолгоон камгаалгын хэрэгүүдэ шудалжаа гадна үлэмж машиннуудыг жолоологон бэлдэхэгтэ. Унгарын орой туршада 67 шофернуудыг, 38 трактористнуудыг, 20 моторчикистнуудыг бэлдэхэгтэ байна юм.

Машина жолоологшой хүрлэсэл 1948 ондо бури хайнаар эмхидхэхэ өнотой. Мүнөө Осоавиахимай Центральна Автомобилда 28 залуу шофернууд, Иволгин аймагта трактористнуудай ба моторчикистнуудай группанууд хүрлэсэлдэ. Мун Мухаризбэртэй аймагта моторчикистнууд, Закамнай, Кяхтын ба Торин аймагуудта трактористнууд бэлдэхэгтэ байна.

Тракторы жолоолох тухай СССР-эй Верховно Советэй депутат Дарья Гарман ба БМАССР-эй Верховно Советэй депутат, Саянгын МТС-эй тракторна бригадын бригадир нүхэр Дымбаровай урлалы республикын хэлэн олон Осоавиахимовууд дамжаа абабад. Энэ айнаалта урлалы улам саашан хүгөөжэ ябадал манай ариуун уялга болоно.

Д. Нолманов.

БМАССР-эй Осоавиахимай центральна Советэй түрүүлгэ.

Хаана гэшэб кинонай?

Владимир Ильич Ленин «бүхы искусство»-нуудад бэлдэнэ эгэл шудаланы кино болоно» гэжэ хэлэвэн юм. Республикын хаха холын Яруунын аймагт ажаллалы, илангаа колхознуудыг кино харуулахаар хандаха ябадал бүршье муугаар өмхидхэгтэй. Тус аймагт Эгэтын сомоной Карл Марксын нэрэмжтэ артелин колхознууд өнотой аппаратуудай ба оролдогшөө эхээр гаргалжэ дээрлэхэ кино хараха аргатай байдаг юм. Эгэтын тооло абаагүй наа Яруунын аймагт колхозуудта кино харуулга үнн холын маргалданхай байна.

Романовка тосхойной алтанай принский зон аймагайнтаа центрээ агуугад моголо байдаг ба хада жэлэй турша сонгогшье дахин кино хараагүй байна. Тэрэ тосхой дээр бии байхан станцонарна киностановка кинофильмүүдэ абахага транспортгүй дээрлэхэ үнн улаанай хүлээгтэй. Транспортгаар хандаха ябадал мүнөө хүртэр шидлэхэгтэй байна юм.

Аймагт колхознуудай кино харуулгаар ханданайгагүй байханай гол шалтгаан хада үүдэл киногойн аппарат өблөхөгшөө абадал болоно. Тэрэньнэ абахага гэхэдэ кинофикациян управленин зүгшөө заласнай частнуудыг эльгээгтэй Тус энгэр тухай управленин хүтөлбэригтэй хоншо олон мэдээсэлүүд эльгээгтэй хоншо байна юм.

Кинопрокаттай эрхлэгтэ пүхэр Иялтенко Яруунын аймагта хайн байн кино катитануудыг аялсгалгүй байха юм. Унгаргаш өнотойнгоо зохионор расписаниин өнотойнгоо картина эльгээгтэй. Жэшээлхэдэ, январин эхээр «Физкультурникуудай парад», «Гурашенин» гэжэ картинануудыг кино бэлдэрнэй үнн Унгаргаш. Ай центрын байрын кино өдэ картина хуушээр хоёр хонгоо кино байханай бүүлээр «Дунда Азиян эльбэгтэй» гэжэ урда тээн хэлэн удаа харуулан картина абахан байна. Тус энгэр нотагай радиоузелээр сонсогшөө мун хэлэн олон афишануудыг бэлдэнэ абахага гэхэдэ, январин 13-ай үдэрүүдтэ тэрэ картина хараха хүсэлтэ байдаггүй.

Тэньэ харуулагдахан картинаны ерлэг дээрлэхэ аймагт кинофикация эхлэхэ гарвада оролдо байн рөөнхөө боложо кинофикациян айнагаар финансынгаа талаар бэрлэнэ талаа орожо, хүдэмжлэе абуулгад ушаргаж байха юм.

Тус аймагт кинофикациян таби бол эрхм бэлдэхэгтэй Умеланин ханданайгагүй байна юм. Дурбон киногуудайн хоорын кино фильм ба киногуудтай түсбүүдэ даламсаагүй байна юм. Энээндэ «Балетин солиста» «Миргород» гэжэ картинануудыг кино абадал дүүрэн баримта боложо Арал зонин кино харуулгаар муугаар хандаха байхан ябадалыг хала тэсэхэ аргатай. Тинмэнь, киногийн управлени ба кинопрокат хаха холын Яруунын аймагт ажал кино харуулгаар эрхмээр ханданай бүхы шудала хэмжээнүүдэ абахага гэхэдэ.

И. Бамин.

(Манай тухай корреспондент)

ЗАЙГРАЙН АЙМАГТА

АЙМАГТ АЖАЛШАДАЙ АМЖАЛТА

Зайграйн аймагт ажалшад шэнэ тэбэлжэй хоёрдхон жэл болохо 1947 он сон амжалтатайгаар хүлэмжлэжэ. Аймагт колхозууд адуу малай тоо толгой олошоруулаха гүрэнэй түсбүүдэ эрбэ бодо мал ба хони, ямаагаар гүйсэлдэхэн байна. Гүрэндэ тарга тушаала түсбүүдэ болшоршоон урид үлэмжлэжэ, түсбүүдэ дээрлэхэ дээрлэхэ 23000 пуд тарга тушаала. Машин-тракторна станцинууд тракторна хүдэмжлэе гүрэнэй түсбүүдэ үлэмжлэжэ дүүргэжэ байна. Тинхэдэ Курбын МТС—149 процент, Поворыанская—119 процент дүүргэжэ.

Мүнөө шэнэ тэбэлжэй 3-ахи жэлдэ орол абахага аймагт ажалшад хүдэмжлэе бүршье үлээр хурдалгалга гаргажа социалистическэ мурсысөөн тугые бури дээрэ Угэжэ байна.

МҮРҮСӨВНЭЙ ДҮН ГАРГАБА

Хүдэ ажалыг хүгөөжэ талаар хүдэмжлэе тогтоогшөөн жэшөөнүүдэ гүйсэлдэхэгтэ правилгын дээрлэхэ шалга хуртэ байна. Ажалшад депутатудай аймагт советай гүйсэлком болбол 1947 оной хүдэ ажалын хүдэмжлэе тугаар мурсысөөнэй дүн гаргажа, түрүү хүнүүдэ паниельтешлэ шалгалда хүртээхын тулаа гайба.

Хүдэ ажалын түрүүшүүдэ туйлаан амжалтаага наанага амарангүй, мүнөө жэлдэ бури үлээр амжалта туйлахын түлэ үлэмж эхэ оролдогшөөн хүдэмжлэе. Дабатын сомоной «Арбыжа» колхозоо 3 хүн шанда хүртээгшөөн тула табигдаба.

Эдгээр хада гаргалжа өршөлгөөн гэхэдэ байна. Үрлэхэ өсөөлжэ гүрэн колхозид хуртэ. 518 центнер амбарта абаба. Малша эмсэгтэй хоншооно бэлдэхэгтэ байна.

МОДОШОЛ ОЙ УЯЛГА

Бурят-Монголой ой модолой ажайршип хүдэмжлэгшөөнэй нүхэр Олбашанай башгай «Правда» газеттэ олошон тухай мэдэ радиогоор сонгогшөөн Деспрохомууд ба колхозуудтай, хөөрлөдөн ба митингууд гэгдэбэ.

Аймагт модолой абахан уялгалыг гэхлэн түлэ хурдалгалга үдэр бэлдэхэгтэ байна. Ханданай леспрохомууд коллектив жайлгыг түсбүүдэ 22 процент үлэмжлэжэ. Мүнөө январин 20 процент аймагт гурбал леспрохомууд үлэмжэ явана.

Аймагт өдөхитэ нүхэр Сталингийн башга тушаа модолой ажайршип хүдэмжлэгшөөнэй гүндэ амжалта үнгаргаш байна.

ХУДАЛДАНАЙ ХАЛБАРЛАНУУД ҮРГЭДХЭЛГЭ

Аймпотребсоюз хүдэлмэлтэй тоо аме шилдэг үргэдхэбэ. Гансахан хоншоо 3 магазин нэгжэбэ. Болшорно дээр продуктын үнэ сон шилдэг дараа. Аймагт центр дээр шилдэг үнүүд нэгжэбэ, культуна худалдаман үргэлээр дэлгэржэ байна.

Б. Содин.

Хайнаар хүдэлмэрилдэг драмкружок

Байкало-Селентинскэ парохостын улан-амжалттай Урлаленин клубай драмкружоктой табилан наалдууд хүдэмжлэгшөөнэй дунда эхлэхэ амжалтатайгаар үнгаргаш.

Драмкружок болбол нотагай советүүдэ хунгаха хунгуулин кампанин үдэ үдэцэ бури шалуу концерт ба үзжэг табилан

байна. Хунгалда «Солдатска табилан» «Погоон мулдир» гэгэн зүжэгүүдэ гаяа болондрон каража, хайнаал үнн гэгэн жэлэй урда тээнхэ «Илгэзэй» гэгэн комеди харуулга. Кругошоронинскэ үдэртэ Островскийн «Генуи» гэгэн зүжэг табилан.

Редакцида ерэнэн бэшэ

Мартагдахан тосхон

Улан-Удэ горад шаларай «Лысье горы» гэжэ хүдэмжлэгшөөнэй тосхонхой халтээ тоологой табилан мүнөө хүртэр телефонгүй, харин Удэ дамжуулагшөөн горад өльгөөгтэй байна юм. Энэ худгал ажалшад галета ба элбэ бөлөгүүдэ болон телеграмануудыг төч эхэ холкомтолотгоор абаха. Тус табилан юндэ телефонгүй гэхэдэ,

телефонно аппаратай табилан болоо гэжэ төндөхн хүдэмжлэгшөөнэй рүүсалаг байна. Улан-Удэ пеглотчын начальни нүхэр Новак аймагт хүдэмжлэе хайжаруулах хэмжээ абаагүй.

Н. Ив.

Харуулсалага редактор Д. Д. ЛУБСАН

МҮНӨӨДЭР КИНОТЕАТРУУДА «Прогресс» — «Первая перчатка» «Эрдэм» — «Фронтные подруги»

Мухаризбэртэй зүгш үсхээрлэхэ нээжэ жэлэй хүрүүшүүдэ ба Бурят-Монголой худал ажалын амжалтай нээжэ жэлэй хүрүүшүүдэ адуу үлэмжлэжэ туйлаан хурдалгалга үргэлжлэжэ.

Энэ хүрүүшүүдэ үлэмжлэжэ өмхидхэгтэй аймагт хуушээр ажалын наалта хоншо, коммунерско абаха өнотой. Хургалшад стипендээр, халтмын байрлар ба стипендээр гүйсэл хандана.

Энээн тухай мэдэхэ адресни: Сэлэнгын аймаг, Галуута Нуурай станци, Юрэн, Гурчэй - Монголой малайшай хүрүүшүүд. Мухаризбэртэй аймаг, Хонхойной тосхон, Мухаризбэртэй зүгш үсхээрлэхэ хүрүүшүүд. Дирекци.

Бурят-Монголой «Главлит» кабай контородо олон жэлэй үдэмжлэрин стажтай гэгээлэй тегорин киномеханикэй гурвал меканикай буржастэй тегорскэ инспектор хэрэгтэй байха.

Энээн тухай мэдэхэ адресни: г. Улан-Удэ, ул. Смолина, «Главлитпрокат».

Бурят-Монголой «Главлит» кабай контородо сая үдэл хүдэмжлэгшөөн акалгаша бүхэл хэрэгтэй болоод байна. Энээн тухай мэдэхэ адресни: г. Улан-Удэ, ул. Смолина, II.

Улан-Удэ мяханай комбинат ОРС-до, ветеран, барилгач гэгээлэй 143-ий автомашин шондор хандана ажалшад худалдаа нээжэ хэрэгтэй байна. Энээн раар хандана. Адресни: г. Улан-Удэ, ОРС соколбината, хүдэмжлэрин а...

ОСОАВИАХИМАЙ ХҮДЭЛМЭРИИ НЭЙЖАРУУЛХА

1927 оной январин 23-да, нүхэр К. Е. Ворошиловай худалдалаар СССР-эй оборонодо ба авиационно-химическэ байгуулагдаха тухалха общество (ОСОАВИАХИМ) өмхидхэгтэй юм. Тэрэ дэрлөө хойшо амжалтад хайн дуранай оборононо организацинүүд нэгэ оборононо общество болоон байгаа.

Тэрэньнэ хойшо Осоавиахимай авиационно хүдэмжлэрин далайга аймагтар түрлөөр ба үргөөр бүхы орон соо дэлгэрлэн байгаа. Хөдөн мянган советсэ залуушүүд авиационно хэрэгтэ хүрлэсэлдэ ба буудалгыч болон спортивна хүрүүшүүдтэ орожо, сонгогшөөн мэргэжлүүдэ шудалжэ болоон байна.

1935 оной августын 8-да Осоавиахимай хүдэмжлэрин тухай ВКП(б)-гэй ЦК-гэй ба СССР-эй СНК-гэй тухай шийдхэгтэй гэршлэн байла. Энэ хада Советсэ Союз-эй зөбсөгтэ хүсбүүдэй дайшаалыг ресерн болохо Осоавиахимай бүхы хүдэмжлэе гүйсэлдэхэгтэ шалгаа заахан юм. Тинхэгш, парт ба нүхэр Сталин болбол Осоавиахимай бүхы хүдэмжлэе болшоршөөн эмхидхэгтэй бата замда табиныг, Осоавиахимай хүдэмжлэрин шидлэхэ халбар болохо — ачин оргалзануудыг улам бэлдэхүүдэ эрлэн байна.

комсомол тон агбхитэйгээр хабаадасана. Тинш, богонхон сагай туршада хөдөн зуу митгад комсомолуудууд—осоавиахимовууд 1-ахи ба 2-дох ээргэн Ворошиловскэ буудалгадай порнонуудыг, «Ажал ба Оборондо бэлэн», «Агаарай довтолгоо харуулаха бэлэн» гэгэн ба бусад ачаа-чөгүүдэй порнонуудыг үгэжэ гараа. Тинхэгш, Ленинскэ комсомол хада Осоавиахимай гол тулгуурин болоно.

Бүхы арад зоноо дайсанай довтолгоо бөлэн байлгахы, дайсадай ямаршье ашаанууд биднэе гөндхөгшөө өнотой» гэжэ нүхэр Сталин хүрлэжэ гэгшэ. Нүхэр Сталинэй энэ гүүхэтэ заабаринг осоавиахимовуудай дунда шэнэ патристическэ бэлдэлтэ олоон ба бүхы хүдэмжлэрин бэлдэлтэ болохо хүтөлбэри боложо угэвэн байгаа. Осоавиахимовуудай хүдэмжлэрин ямар эхэ аша тухай байханинэ Эсгэр оролоо хамгаалха агухтэ дайн элгээр харуулаа.

Цеметкэ фашистууд ба японскэ империалистнуудай болоон агуухэ дайн байдалдаа Бурят-Монголой хөдөн олон мянган осоавиахимовууд шэн габалата дайшаалы батаргалгануудараа шалгарал гаргаа. Жэшээлхэдэ, Бурят-Монголой Осоавиахимай Центральна Советэй Аэро-калубай хүмүүшүүдэн нүхэр Харитон Советсэ Союзай Героин нэрлэггэгдэ хүртэвэн байна. Аэрокалубай инструтор—

летчик пүхэр Петин Советсэ Союзай хөдөн орден ба медальнуудаар шагналда Нимэ жашонүүд тоо томшогтэй олон байха юм.

Бурят-Монголой осоавиахимовууд тэнгэ колони байгуулгада 306 мянган гүхэрин мүнэ сугауулажа, нүхэр Сталинэй амаргалгада хүртэвэн юм. 400 мянш үлүүтэй ажалшад агаарай довтолгоо эсэргүүсэлдэ бэлдэхэгтэй, хөдөн зуун мянган Ворошиловскэ буудалгад, пилотичигүүд, автоматчигүүд, снайпернууд ба бусад сэрэгтэй мэргэжлэтэй бэлдэхэгтэйэн байна.

Осоавиахимовскэ организацинүүдэй ба гэрэлэй членүүдэй тоон улам бури олошорно. Хэрбэ манай республикада түр осоавиахимай тичтошөөнэй хойно 4.000 шахуу гэмүүд бии байгаа наа, мүнөө 26.000 гаран гэмүүдтэй болоо байна. Осоавиахимай организацинүүдтэ залуушүүдэй оролго, шалгалга мүнөө үеэ олошорно. Тэдгээр оборонын хэрэгтэ эршлөгтэйгээр хүрлэсэхэ өхтэ хүсэгшэ.

Полоно, Осоавиахимай 20 жэлэй ой гүйсбөөнэй дашарамуудын, тэрэнэй аймагт эхэ аша габьяа төмөлжэжэ, советсэ правительство хада Осоавиахимыг дайшаалы Улаан тугай орденээр шагнална байна. Бурят-Монголой Осоавиахимовууд Советсэ правительствын энэ ехэ шагнал да харуу болгон, 1947 он соо тол ехэ